

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δρ. Άννα Κοντονή (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

Κ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2009

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συντονιστής: Θεμιστοκλής Παναγιωτόπουλος, Δ/ντής ΕΣΔΔ

Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας: Άννα Κοντονή

ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΕΠΙΣΗΣ:

Αναστασία Παπαστυλιανού (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Πληροφορικής)

Μαρίνα Παππά (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Ξένων Γλωσσών)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Επιμέλεια:

Δρ. Άννα Κοντονή - Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. Σύνομη παρουσίαση του Τμήματος	9
II. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών	9
III. Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος Σπουδών	10
IV. Δομή και διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών	11
V. Άξονες του Προγράμματος Σπουδών	12
VI. Μεθοδολογική Προσέγγιση	12
VII. Πρόγραμμα Πληροφορικής	13
VIII. Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών	13
IX. Αξιολόγηση Σπουδαστών	14
ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	15
ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	16
Α' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	19
ΠΔ-Σ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΤΗΝ Ε.Ε.	21
ΠΔ-M01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ	21
ΠΔ-M02: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	25
ΠΔ-M03: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ 4 ^Η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	29
ΠΔ-M04: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	33
ΠΔ-Σ02: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	35
ΠΔ-M05: ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.	35
ΠΔ-M06: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	41
ΠΔ-M07: ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	43
ΠΔ-Σ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	47
ΠΔ-M08: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	47
ΠΔ-M09: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	51
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	53
ΠΔ-E01: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)	53
ΠΔ-E02: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	55
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	59
ΠΔ-ΞΓ01: ΑΓΓΛΙΚΑ	
ΠΔ-ΞΓ02: ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	

Β' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	63
ΠΑ-Μ10: ΚΟΙΝΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	70
ΠΑ-Μ11: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	73
ΠΑ-Μ12: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	75
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	77
ΠΑ-Ε03: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT	77
ΠΑ-Ε04: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	79
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σημείωμα της Υπευθύνου Σπουδών και Έρευνας του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης

I. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα λειτουργεί από το δεύτερο έτος έναρξης λειτουργίας της Σχολής. Οι απόφοιτοι του Τμήματος προορίζονται να στελεχώσουν:

1. Τις υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠ.ΕΣ. με αντικείμενο την άσκηση πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, αποκέντρωσης και τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Τις υπηρεσιακές μονάδες των Περιφερειών με αντικείμενο:
 - τη διοίκηση και διαχείριση εθνικών και κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής, καθώς και άλλων τομέων
 - την εποπτεία, έλεγχο και παρακολούθηση της υλοποίησης της αποκέντρωσης και των νέων θεσμών στους οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.
3. Τις αντίστοιχες επιτελικές υπηρεσιακές μονάδες προγραμματισμού και σχεδιασμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Ο ρόλος και το καθεστώς των αποφοίτων του Τμήματος διέπονται, πέρα από τις διατάξεις που αφορούν στο σύνολο των αποφοίτων της ΕΣΔΔ, από τις διατάξεις του Ν. 3200/03, Άρθρο 9, παρ. 2, Περ. ζ. «Τροποποιήσεις του Ν. 1388/83 για τη Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, Ίδρυση Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις», καθώς και αυτές του Ν. 2503/97 για τη Διοίκηση, Οργάνωση και Στελέχωση της Περιφέρειας.

Η σημασία και αναγκαιότητα λειτουργίας του Τμήματος βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι η Περιφερειακή Διοίκηση έχει ανάγκη εξειδικευμένων στελεχών, ικανών να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις για αποκεντρωμένη λειτουργία της διοίκησης, καθώς και για διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακών και τομεακών.

II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η αναβάθμιση του δημόσιου τομέα συνδέεται αφενός με τον εκσυγχρονισμό των δομών, αφετέρου με την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο του προτύπου της καλής διακυβέρνησης. Στρατηγικός στόχος του Προγράμματος είναι η ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας σχεδιασμού και εφαρμογής των δημοσίων πολιτικών σε τομείς της Περιφερειακής Διοίκησης. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα αποβλέπει στην εκπαίδευση εξειδικευμένων στελεχών, τα οποία θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα καθήκοντά τους σε υπηρεσίες με αντικείμενο την περιφερειακή ανάπτυξη και αποκέντρωση. Οι απόφοιτοι του Τμήματος θα

μπορούν να ενταχθούν σε υπηρεσιακές μονάδες που έχουν ως αντικείμενο και αρμοδιότητες θέματα, τα οποία συνδέονται με την Δ΄ Προγραμματική Περίοδο, την περιφερειακή και χωροταξική πολιτική, την εποπτεία και εφαρμογή των θεσμών της αποκέντρωσης. Η επίτευξη του σκοπού του Προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο συνδυασμό θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων, κυρίως μέσω μελέτης περιπτώσεων κατά την εκπόνηση εργασιών, αλλά και μέσα από την πρακτική εκπαίδευση.

III. ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει θεωρητική και εφαρμοσμένη εκπαίδευση, με στόχο την εμπέδωση και ενίσχυση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών των μελλοντικών στελεχών της Περιφερειακής Διοίκησης. Ειδικότερα, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αποσκοπεί:

1. Σε επίπεδο γνώσεων:

- Στην *απόκτηση ειδικών γνώσεων* σε θέματα :
 - Σχεδιασμού - Διαχείρισης - Αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακών και Τομεακών)
 - Θεσμικού πλαισίου, οικονομικών λειτουργιών και εσωτερικής οργάνωσης των υπηρεσιών της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - Ελέγχου νομιμότητας των πράξεων της διοίκησης και αυτοδιοίκησης
 - Επιχειρησιακών σχεδίων και προγραμμάτων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, χωροταξικής πολιτικής και περιβαλλοντικής προστασίας
 - Επιχειρησιακού σχεδιασμού στους Οργανισμούς, αποδοτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών

2. Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

- Στην καλλιέργεια *διαχειριστικών δεξιοτήτων* μέσα από την εκμάθηση Διαχείρισης και Αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Διοίκησης Έργων (Project Management) και Στατιστικής Λήψης Αποφάσεων (SPSS)
- Στην απόκτηση *τεχνικών δεξιοτήτων*, μέσα από την εκμάθηση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS), ανάπτυξης ιστοσελίδων και χρήσης ειδικού λογισμικού
- Στη βελτίωση *επικοινωνιακών δεξιοτήτων* μέσα από την εκμάθηση και πρακτική εφαρμογή των κανόνων επικοινωνίας, διαπραγμάτευσης, λήψης αποφάσεων και παρουσίασης θέσεων

3. Σε επίπεδο συμπεριφορών:

- Στην καλλιέργεια συνεργατικής συμπεριφοράς (κουλτούρα ομάδας εργασίας) μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσίασή τους (σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων)
- Στην εγρήγορση, ευελιξία και διορατικότητα, μέσα από την ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή κυρίως του Β΄

κύκλου της ειδικής φάσης σπουδών, αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης

- Στην ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών με στόχο την κριτική αντιμετώπιση προβλημάτων για την εξεύρεση συναινετικών λύσεων

IV. ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται σε δύο κύκλους:

- **Α΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 4 μηνών,
- **Πρακτική Εκπαίδευση**, διάρκειας 4 μηνών
- **Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 3 μηνών και
- **Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών**, διάρκειας 2 μηνών.

Στο πλαίσιο του Α΄ κύκλου οι σπουδαστές/τριες διδάσκονται μαθήματα εξειδίκευσης στη βάση τριών αξόνων: I. Περιφερειακή Πολιτική και Πρακτική στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, II. Θεσμικό Πλαίσιο της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, III. Χωρικός και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός. Στη συνέχεια μεσολαβεί περίοδος 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης. Κατά τον Β΄ κύκλο οι σπουδαστές/τριες παρουσιάζουν ομαδικές εργασίες στο πλαίσιο των τριών ανωτέρω αξόνων και διδάσκονται τα μαθήματα του Β΄ κύκλου. Τέλος, στα πλαίσια της εκπόνησης των τελικών εργασιών κάθε σπουδαστής υποχρεούται να εκπονήσει και να καταθέσει μία τελική εργασία.

V. ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κάθε θεματικός άξονας καλύπτει ένα ευρύτερο γνωστικό πεδίο. Αναλυτικότερα:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τέσσερα μαθήματα :

1. Περιφερειακή Οικονομική Ανάπτυξη και Πολιτική
2. Παγκοσμιοποίηση – Ανταγωνιστικότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη
3. Ευρωπαϊκή Ένωση και 4^η Προγραμματική Περίοδος
4. Σύστημα Διοίκησης και Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Έργων

2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τρία (3) μαθήματα:

1. Θεσμοί της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα - Συγκριτική παρουσίαση συστημάτων Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Οικονομικές λειτουργίες της Περιφερειακής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
3. Έλεγχος Νομιμότητας των Πράξεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

3. ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει δυο (2) μαθήματα:

1. Χωροταξία – Πολεοδομία
2. Περιβαλλοντική Πολιτική

Οι ανωτέρω Άξονες του Προγράμματος Σπουδών εντάσσονται στον Α΄ Κύκλο. Κατά τη διάρκεια του Β΄ Κύκλου διεξάγονται Σεμινάρια στο πλαίσιο των οποίων οι σπουδαστές αναλαμβάνουν συλλογικές εργασίες. Επίσης, κατά τον Β΄ Κύκλο γίνεται η παρουσίαση και αξιολόγηση της Πρακτικής. Τέλος, κατά τον Β΄ Κύκλο πραγματοποιούνται μαθήματα των οποίων ο στόχος είναι να εμπλουτίσουν περαιτέρω τις διοικητικές γνώσεις, ιδιαίτερα σε οριζόντια θέματα, αναπτύσσοντας τις αντίστοιχες δεξιότητες των σπουδαστών. Ειδικότερα, τα Μαθήματα αυτά είναι:

1. Κοινοτισμός και Κοινωνική Οικονομία
2. Δημόσιες Συμβάσεις Έργων και Υπηρεσιών
3. Τεχνικές Διαπραγματεύσεων και Επίλυση Συγκρούσεων

VI. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών τα μαθήματα πραγματοποιούνται με εισηγήσεις και διάλογο, πρακτικές ασκήσεις, μελέτες περιπτώσεων, προσομοιώσεις, εκπόνηση εργασιών, επισκέψεις, role-playing, προβολή video, ώστε οι σπουδαστές να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τέλος, μία ημέρα της εβδομάδας δύνανται να οργανωθούν διαλέξεις πάνω σε ειδικά θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Επίσης, δύνανται να οργανωθούν εκδηλώσεις ή επισκέψεις, με πρωτοβουλία της Σχολής ή και των σπουδαστών του Τμήματος, εφόσον κρίνεται, ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών.

VII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Σκοπός των μαθημάτων του Προγράμματος Πληροφορικής στο Τμήμα Περιφερειακής Διοίκησης είναι :

1. Η εισαγωγή στις τεχνολογίες καθώς και στις εφαρμογές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα στο περιβάλλον της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
2. Η παρουσίαση μεθόδων, για την λήψη γρήγορων και τεκμηριωμένων αποφάσεων
3. Η παρουσίαση εφαρμογών ηλεκτρονικής Διαχείρισης Έργων για το περιβάλλον της Τοπικής και της Περιφερειακής Διοίκησης.
4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την δημιουργία ιστοσελίδων στον Παγκόσμιο Ιστό.
5. Η ανάπτυξη ικανοτήτων αξιολόγησης ενός ιστοτόπου ή μιας ηλεκτρονικής πύλης του παγκόσμιου ιστού.

Οι τίτλοι μαθημάτων, σεμιναρίων ή εργαστηρίων που περιλαμβάνονται στο Τμήμα Περιφερειακής Διοίκησης είναι :

- Γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα
- Στατιστική Λήψη Αποφάσεων
- Διοίκηση και Διαχείριση Έργου - Χρήση MS PROJECT
- Αξιολόγηση-Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων

VIII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Οι σπουδαστές του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα ξένων γλωσσών για ειδικούς σκοπούς, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει **αγγλικά** και **γαλλικά** ή **γερμανικά** ή **ιταλικά** ή **ισπανικά**. Το πρόγραμμα ξένων γλωσσών αντιστοιχεί στις 24 ώρες ανά γλώσσα στον Α' κύκλο και 27 ώρες ανά γλώσσα στον Β' κύκλο.

ΙΧ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Α' & Β' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές υποβάλλονται για κάθε μάθημα ή εργαστήριο ξεχωριστά σε *γραπτές εξετάσεις ή σε άλλες μορφές εξέτασης*. Για έναν μικρό αριθμό μαθημάτων ή εργαστηρίων επιτρέπεται η επάρκεια ως μορφή αξιολόγησης.

Επιπροσθέτως, αντικείμενο αξιολόγησης αποτελούν, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του ισχύοντα Κανονισμού Σπουδών, οι ατομικές ή συλλογικές εργασίες. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται στα πλαίσια οργανωμένων σεμιναρίων του Β' Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης και πολλές φορές αναφέρονται ως σεμιναριακές εργασίες.

Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών: Οι σπουδαστές αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία παρουσιάζουν την τελική τους εργασία (από 10.000 μέχρι 15.000 λέξεις).

Πρακτική Εκπαίδευση:

Κατά την πρακτική εκπαίδευση οι σπουδαστές τοποθετούνται σε Φορείς που καθορίζονται από την ΕΣΔΔ, όπου οι σπουδαστές συμμετέχουν στην καθημερινή λειτουργία των αντίστοιχων υπηρεσιών καθοδηγούμενοι από Υπεύθυνο του Φορέα, που ονομάζεται Εκπαιδευτής Πρακτικής.

Παράλληλα οι σπουδαστές εκπονούν εργασία πρακτικής σε επίκαιρο ζήτημα της Δημόσιας Διοίκησης το οποίο έχει προσδιοριστεί από της ΕΣΔΔ πριν της έναρξη της πρακτικής.

Για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της ανωτέρου εργασία πρακτικής συγκροτείται από την ΕΣΔΔ ομάδα Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας της πρακτικής, μέλη της οποίας πραγματοποιούν συναντήσεις με τους σπουδαστές του Τμήματος Εξειδίκευσης κατά τη διάρκεια της πρακτικής.

Η πρακτική εκπαίδευση αξιολογείται με βάση την αξιολόγηση του εκπαιδευτή, την έκθεση και παρουσίαση πρακτικής του σπουδαστή και την εργασία της πρακτικής.

Η **κλίμακα βαθμολογίας** ορίζεται από ένα μέχρι δέκα (1-10), ενώ ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή και δεκαδικός. Η *σειρά αποφοίτησης* ανά τμήμα καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης και κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες: (α) *Αριστούχος αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5), (β) *Επιτυχώς Αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5) και (γ) *Φοιτήσας* (μικρότερος του 5).

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ / ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΠΑ-Σ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Ε.	90
ΠΑ-Μ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ	20
ΠΑ-Μ02	ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	20
ΠΑ-Μ03	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ 4 ^Η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	20
ΠΑ-Μ04	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	30
ΠΑ-Σ02	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	68
ΠΑ-Μ05	ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	28
ΠΑ-Μ06	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	20
ΠΑ-Μ07	ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	20
ΠΑ-Σ03	ΧΩΡΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	40
ΠΑ-Μ08	ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	20
ΠΑ-Μ09	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	20
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	40
ΠΑ-Ε01	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)	20
ΠΑ-Ε02	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	20
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	48
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	24
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	24
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	14
	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ-ΝΟΜΑΡΧΙΩΝ	
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ		300

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	50
ΠΑ-ΣΜ1	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1 στο πλαίσιο των αξόνων ΠΑ-Σ01, ΠΑ-Σ02, ΠΑ-Σ3	25
ΠΑ-ΣΜ2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2 στο πλαίσιο των αξόνων ΠΑ-Σ01, ΠΑ-Σ02, ΠΑ-Σ3	25
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	15
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ		65

	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	56
ΠΑ-Μ10	ΚΟΙΝΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	20
ΠΑ-Μ11	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	16
ΠΑ-Μ12	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	20
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	40
ΠΑ-Ε03	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT	20
ΠΑ-Ε04	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	20
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	54
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	27
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	27
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	14
	ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΑ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ		229
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α' ΚΑΙ Β' ΚΥΚΛΟΥ		529

Σημειώσεις:

- 1. Στο γενικό σύνολο ωρών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ώρες για τις συναντήσεις επιβλέποντος – σπουδαστών για την προετοιμασία των τελικών εργασιών καθώς και ώρες υποστήριξης και αξιολόγησης των τελικών εργασιών, οι οποίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.
Για τις τελικές εργασίες προβλέπονται συναντήσεις σπουδαστή-επιβλέποντα συνολικής διάρκειας έξι (6) ωρών. Επίσης προβλέπονται τρεις (3) ώρες αξιολόγησης της τελικής εργασίας από κάθε μέλος της 3-μελούς επιτροπής, από τις οποίες η μια (1) ώρα είναι ώρα παρουσίασης – υποστήριξης της τελικής εργασίας ενώπιον της 3-μελούς επιτροπής.*
- 2. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στις σεμιναριακές εργασίες προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτών αντίστοιχα.*
- 3. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών προστίθενται οι ώρες της προετοιμασίας, επιτήρησης / εξέτασης και της διόρθωσης / βαθμολόγησης των μαθημάτων-εργαστηρίων και των γραπτών εργασιών.*
- 4. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στην πρακτική εκπαίδευση προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτής. Επίσης, για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της εργασίας πρακτικής προβλέπονται δέκα (10) δίωρες συναντήσεις του Τμήματος με μέλη της ομάδας Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας πρακτικής.*
- 5. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών οι σπουδαστές ενημερώνονται από τον / την Υπεύθυνο / η Σπουδών και Έρευνας ή από το Τμήμα Διοικητικής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης.*
- 6. Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει συνδιδασκαλία για την πραγματοποίηση ενός μαθήματος ή εργαστηρίου ύστερα από σχετική απόφαση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ.*

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΠΔ Σ01

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΔ-Μ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες τις κατάλληλες γνώσεις για τα θέματα που συνδέονται με την έννοια της Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Περιφερειακής Πολιτικής, όπως ασκούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, στόχος του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/τριες, κατά την άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων ως στελέχη των υπηρεσιών των Περιφερειών και των υπηρεσιών κεντρικού σχεδιασμού Περιφερειακής Ανάπτυξης, να μπορούν να αξιοποιούν βασικές αρχές και μεθόδους περιφερειακής ανάλυσης στα προκύπτοντα θέματα ευθύνης τους, ώστε να συνεισφέρουν στο νέο διευρυμένο περιβάλλον στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΙΙ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το Περιφερειακό Πρόβλημα:

- Οι μορφές του προβλήματος
- Τα αίτια του προβλήματος
- Η αναγκαιότητα αντιμετώπισης του περιφερειακού προβλήματος

2. Η Οικονομική Περιφέρεια:

- Ορισμός και κατάταξη
- Συστήματα ταξινόμησης Περιφερειών
- Θεωρίες Περιφερειακών Ανισοτήτων, Χωροθέτησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης – Η νέα οικονομική γεωγραφία της ανάπτυξης - Η χωρική διάσταση των οικονομικών δραστηριοτήτων

3. Η Περιφερειακή Πολιτική

- Η διαχρονική εξέλιξη της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Η στρατηγική της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Τα όργανα άσκησης της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Η ελληνική περιφερειακή πολιτική: εξέλιξη – σταθμοί
- Οι περιφερειακές ανισότητες στον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο - Το χωροθετικό πλαίσιο της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής
- Η εναρμόνιση εθνικής και περιφερειακής οικονομικής πολιτικής

- Η ελληνική περιφερειακή πολιτική και ο περιφερειακός προγραμματισμός

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ε. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, Οι Περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδ.Θεμέλιο, Αθήνα 1995
- Π. ΓΕΤΙΜΗΣ – Γ. ΚΑΥΚΑΛΑΣ – Ν. ΜΑΡΑΒΕΡΓΙΑΣ, Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, εκδ. Θεμέλιο 1993
- ΝΙΚ. Ι. ΚΟΝΣΟΛΑΣ, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1997
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Πρότυπα και Πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1995
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2000
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ - Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, Περιφερειακός Προγραμματισμός, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Γ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ – Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ, Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, εκδ. Κριτική 2004
- Κ. ΧΑΤΣΗΜΙΧΑΛΗΣ, (επιμ.) Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική, εκδ.Εξάντας, Αθήνα 1992
- Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Ρ. McCANN, Αστική και Περιφερειακή Οικονομική, εκδ. Κριτική 2002

Ανδρέου, Γ. & Ν. Μαραβέγιας (2007), 'Η Διαρθρωτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης', στο: Μαραβέγιας, Ν. & Μ. Τσινιζισέλης (επιμ.), *Η Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Θεμέλιο, σελ. 585-612.

Γετίμης Π., Γ. Καυκαλάς και Ν. Μαραβέγιας (επιμ.) (1993), *Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Αθήνα: Θεμέλιο.

European Commission (2007), *Growing regions, Growing Europe; Fourth Report on Economic and Social Cohesion*

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion4/index_el.htm

Κόνσολας, Ν. (1997), *Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Λιαργκόβας, Π. και Γ. Ανδρέου (2007), *Η Νέα Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ελλάδα*, Αθήνα: ΕΚΕΜ/ Παπαζήσης

Λύκος, Μ. (2006), 'Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελληνική Περιφερειακή Ανάπτυξη', στο: Μαραβέγιας, Ν. & Θ. Σακελαρόπουλος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα*, Αθήνα: Διόνικος, σελ. 155-175.

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του ΚΠΣ (ΜΟΔ) - Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013 (2006), *Συγκριτική Ανάλυση Τίτλων Γενικών Κανονισμών τρέχουσας και νέας Προγραμματικής Περιόδου*, στο: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Επιστημονική και Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013, Φάκελλος Τρίτου Αναπτυξιακού Συνεδρίου (ενότητα Β: «Νομοθετικό Πλαίσιο»).

http://www.hellaskps.gr/programper4/files/synedrio3/fakelos_3ου_EAS.zip

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του ΚΠΣ (ΜΟΔ) - Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013 (2006), *Συγκριτική Ανάλυση Φορέων τρέχουσας και νέας Προγραμματικής Περιόδου*, στο: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Επιστημονική και Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013, Φάκελλος Τρίτου Αναπτυξιακού Συνεδρίου (ενότητα Β: «Νομοθετικό Πλαίσιο»).

http://www.hellaskps.gr/programper4/files/synedrio3/fakelos_3ου_EAS.zip

Παπαδασκαλοπουλος, Α. και Μ. Χριστοφακης (2002), *Περιφερειακός Προγραμματισμός*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Πετράκος, Γ. και Γ. Ψυχάρης (2004), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδ. Κριτική.

Πολιτική Συνοχής 2007 2013 - Νομοθετικό πλαίσιο

<http://www.hellaskps.gr/programper4/html/keimena/europe.htm>

Βουλή των Ελλήνων (2000), 'Νόμος 2860 – Διαχείριση, Παρακολούθηση και Έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες Διατάξεις', *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*, Τεύχος Πρώτο, Αρ. 251, 14 Νοεμβρίου.
http://www.hellaskps.gr/documents/2860_00.pdf

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), *Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013*

<http://www.espa.gr/Shared/Download.aspx?cat=attachments&type=Documents&fileid=88>

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), [Νόμος 3614/2007 'Διαχείριση, Έλεγχος και Εφαρμογή Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013'](#)

<http://www.infosoc.gr/NR/rdonlyres/5370F320-4754-4CEF-8798-1427C6882148/4321/%CE%9D36142007.pdf>

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), *Επιχειρησιακά Προγράμματα περιόδου 2007-2013*

<http://www.espa.gr>

Χρήσιμες Ιστοσελίδες

- Ελλάδα – Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006
<http://www.hellaskps.gr/Index2.htm>
- Ελλάδα – ΕΣΠΑ και Επιχειρησιακά Προγράμματα 2007-2013
<http://www.espa.gr>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ΠΑ-Μ02: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας της Ανταγωνιστικότητας, ιδιαίτερα σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο. Η Ανταγωνιστικότητα, παρά το γεγονός ότι είναι μια σχετικά νέα έννοια στην οικονομική θεωρία, έχει γίνει αρκετά δημοφιλής, αφού τα τελευταία χρόνια το θέμα της «οικονομικής γεωγραφίας» και της συνακόλουθης «εδαφικής ανταγωνιστικότητας» (territorial competitiveness) έχει έρθει στο προσκήνιο λόγω των μεγάλων δομικών αλλαγών που έχει προκαλέσει η συνεχώς αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση. Ειδικότερα, με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι σπουδαστές/τριες θα γνωρίζουν τις διάφορες πτυχές της ανταγωνιστικότητας, τα συστήματα μέτρησης (περιφερειακής) ανταγωνιστικότητας και τις εκφάνσεις της παγκοσμιοποίησης σε τοπικό-χωρικό επίπεδο.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Παγκοσμιοποίηση

- Διαχρονική εξέλιξη της παγκοσμιοποίησης
- Αναδιάρθρωση και μετασχηματισμός της παγκόσμιας οικονομίας & δημιουργία περιφερειακών μπλοκ
- Οι σημαντικές αλλαγές που επηρεάζουν Κράτος, Κοινωνία και Επιχείρηση
- Η επανάσταση της πληροφορικής & η οικονομική παγκοσμιοποίηση - Ξένες άμεσες επενδύσεις
- Η επιταχυνόμενη οικονομία
- Η πράσινη παγκοσμιοποίηση

2. Ανταγωνιστικότητα

- Ανταγωνιστικότητα: Ορισμός και παραδείγματα
- Συστήματα Μέτρησης Ανταγωνιστικότητας
- ΜΜΕ & Επιχειρηματικότητα σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας
- Ελληνική Ανταγωνιστικότητα & Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

3. Περιφερειακή Ανάπτυξη

- Η σημασία του τοπικού στοιχείου και η νέα διάσταση της περιφερειακής αποκέντρωσης
- Περιφερειακό Πρότυπο Οικονομικής Δραστηριότητας
- Οι Ελληνικές Περιφέρειες: Προβλήματα και Προκλήσεις

4. Ειδικά Θέματα

- Στρατηγική των επιχειρήσεων & Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα
- Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία - Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D)
- Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

FRIEDMAN TOM, “Το Λέξους και η Ελιά”, Εκδόσεις Ωκεανίδα, 2004

FRIEDMAN TOM “Ο Κόσμος είναι επίπεδος”, Εκδόσεις Ωκεανίδα 2007

HERNANDO SOTO, “Το Μυστήριο του Κεφαλαίου”, Εκδόσεις Ροές, 2000

STANDAGE TOM, “Η Ιστορία του Κόσμου σε 6 ποτήρια”, Εκδόσεις Κέδρος, 2007

ΓΚΟΡ ΑΛ, “Προσβολή στην Λογική”, Εκδόσεις Καθημερινή, 2007

ΓΚΟΡ ΑΛ, “Μια ενοχλητική Αλήθεια: το παγκόσμιο πρόβλημα της υπερθέρμανσης του πλανήτη και τι μπορούμε να κάνουμε για αυτό”. Εκδόσεις Καθημερινή, 2007

ΕΣΑΑ (Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας & Ανάπτυξης), “Ετήσια Έκθεση για την Ανταγωνιστικότητα για τα έτη 2005, 2006, 2007”. Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας & Ανάπτυξης

ΕΣΑΑ, “Σύστημα Μέτρησης της Ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών Περιφερειών”. Έκθεση Εμπειρογνομοσύνης. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Τμήμα Μηχανικών, Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, 2005

ΙΣΤΑΜΕ, “Η Στρατηγική της Λισσαβόνας και οι Προκλήσεις των Μεταρρυθμίσεων για την Ελλάδα: προς μία Νέα Κοινωνική Συμφωνία για Ανάπτυξη με Κοινωνική Συνοχή”. Αθήνα, 2006

Ξένη Βιβλιογραφία

DRUCKER PETER, “On the Profession of management”, Harvard Business School Press, 2002

EVANS & WURSTER, “Blown to Bits”, Harvard Business School Press, 2000

GROSS DANIEL, “Forbes Greatest Business Stories of All Time”, Forbes, New York, 1996

HAMMER GARY, “Leading the Revolution”, Harvard Business School Press, 2003

HILTON & GIBBONS, “Good Business”, Texere, 2001

MAGRETTA JOAN, “What is Management. How it works and why it is everyone’s business”, Harper Collins Business, 2002

MARKIDES CONSTANTINOS, “All the right Moves”, Harvard Business School Press, 2000

MINTO BARBRA, “The Pyramid Principle: Logic in Writing and Thinking”, FT Pitman Publishing, 1995

PORTER MICHAEL, “Competitive Advantage”, Harvard Business School Press, 1998

TAPSCOTT DON, “Digital Capital: Harnessing the power of business webs”, Nicholas Brealy Publishing, London, 2000

Διαδικτυακοί Τόποι

www.europa.eu

www.economist.com

www.ft.com

www.alpha.gr

www.blowntobits.com

www.compete.org

www.wef.org

ΠΑ-Μ03: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ 4^Η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες τις κατάλληλες γνώσεις για την περιφερειακή πολιτική στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας και τα μέσα άσκησής της. Επίσης, να ενημερωθούν για την Τέταρτη Προγραμματική Περίοδο, τις ευκαιρίες και τις υποχρεώσεις της χώρας, τις νέες προτεραιότητες που τίθενται για την ανάπτυξη και την πρόοδο. Ειδικότερα, ένα πλήθος επιχειρησιακών προγραμμάτων, τομεακών, περιφερειακών, διασυνοριακών, διακρατικών, διαπεριφερειακών, στο πλαίσιο ειδικών κανονισμών και κανόνων, αποτελούν το μεγάλο στοίχημα της χώρας για τα επόμενα έτη στο οποίο ο δημόσιος τομέας, κεντρική, περιφερειακή διοίκηση και τοπική αυτοδιοίκηση, οφείλει να ανταποκριθεί με συνέπεια και αποτελεσματικότητα. Ο μαθησιακός στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να διαχειρίζονται συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου.

ΙΙ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η περιφερειακή πολιτική και η στρατηγική της Λισσαβόνας

- Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή - Κατευθυντήριες Γραμμές 2007 - 2013
- Στρατηγική της Λισσαβόνας και περιφερειακή πολιτική:
 - Η πολιτική συνοχής για την υλοποίηση της στρατηγικής της Λισσαβόνας:
 - επένδυση στη γνώση και καινοτομία
 - αξιοποίηση του δυναμικού των επιχειρήσεων
 - βελτίωση της απασχολησιμότητας
 - βέλτιστη διαχείριση των ενεργειακών πόρων
 - Το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβόνας:
 - υποστήριξη της γνώσης και της καινοτομίας: i. 7^ο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, ii. πρόγραμμα πλαίσιο για την καινοτομία και ανταγωνιστικότητα
 - προσέλκυση επενδύσεων: i. βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, ii. επιχειρησιακή ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών
 - περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας: i. ενέργειες για την εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, ii. εξάλειψη φραγμών στην κινητικότητα
 - Μέτρα για τις απομακρυσμένες περιφέρειες και τη στήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης στις πόλεις για τον περιορισμό της φτώχειας, του αποκλεισμού και των περιβαλλοντικών προβλημάτων

2. Μέσα άσκησης της περιφερειακής πολιτικής

- Στόχοι Προτεραιότητας: οι επιδιώξεις των Στόχων, οι πόροι που τους αντιστοιχούν και οι επιλέξιμες Περιφέρειες
- Στόχος 1: «Σύγκλιση»

- Στόχος 2: «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση»
- Στόχος 3: «Εδαφική Συνεργασία»
- Γενικές Διατάξεις και Ειδικοί Κανονισμοί / Κανόνες Εφαρμογής:
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
 - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)
 - Ταμείο Συνοχής
 - Ευρωπαϊκός Όμιλος Διασυνοριακής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)
 - Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)
 - Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)
 - Διοργανική Συμφωνία και Δημοσιονομικό Πλαίσιο

3. Δ' Προγραμματική Περίοδος

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013

- Στοχοθεσία
- Επιχειρησιακά Προγράμματα: Σκοπός και Περιγραφή
 - Τομεακά:
 - Ε.Π. Ενίσχυση Προσπελασιμότητας
 - Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
 - Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση
 - Ε.Π. Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη
 - Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
 - Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
 - Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση
 - Περιφερειακά:
 - Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης
 - Ε.Π. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Θράκης
 - Ε.Π. Αττικής
 - Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
 - Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
- Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
 - Διασυνοριακά Προγράμματα
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Βουλγαρία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Ιταλία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Αλβανία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-ΠΓΔΜ»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία» (σε αναστολή)
 - Πρόγραμμα Αδριατικής
 - Πρόγραμμα Θαλάσσιας Λεκάνης της Μεσογείου
 - Πρόγραμμα Μαύρη Θάλασσα
 - Διακρατικά Προγράμματα
 - Μεσογειακού Χώρου
 - Νοτιοανατολικής Ευρώπης
 - Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα INTERREG IV C
 - Δίκτυα INTERACT, ESPON και URBACT

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) 2007-2013

- Βασικοί άξονες πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης:
 - Βελτίωση ανταγωνιστικότητας στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας
 - Βελτίωση περιβάλλοντος και υπαίθρου
 - Βελτίωση ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές
- Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΑ) 2007-2013

- Προτεραιότητες και Στόχοι:
 - Βιώσιμη ανάπτυξη αλιευτικών δραστηριοτήτων
 - Βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας
 - Βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών ειδών
 - Βιώσιμη ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών
 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα

ΠΔ-Μ04: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές/τριες με τις διαδικασίες διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού, αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο, κοινοτικό και εθνικό και διέπουν τη λειτουργία του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Σύστημα διοίκησης ΕΣΠΑ

- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Θεσμική Συγκρότηση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Προγραμμάτων
 - ΚΥΑ Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων – ΚΥΑ Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών Περιφερειακών Προγραμμάτων – Βασικοί κανόνες διαχείρισης: Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης
 - Πιστοποίηση Δαπανών: Αρχή Πληρωμής – Διαδικασίες Πιστοποίησης Δαπανών
 - Έλεγχος: Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) και πρότυπα ελέγχου
- Παρακολούθηση και Αξιολόγηση
 - Επιτροπές Παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
 - Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης
 - Αξιολόγηση Ε.Π. σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλισης» και «Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης»
- Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έργων ΕΣΠΑ

- Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων:
 - Διαδικασίες Αξιολόγησης και Έγκρισης Πράξεων: Έλεγχος στοιχείων πληρότητας πρότασης, Αξιολόγηση προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων (πληρότητα και σαφήνεια πρότασης, τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων, σκοπιμότητα πράξης, ωριμότητα πράξης), Μεθοδολογία Αξιολόγησης /

- Βαθμολόγηση (παραδείγματα με δυαδική κλίμακα, με πολλαπλές τιμές), Κριτήρια αποκλεισμού, Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, Καταχώρηση στο ΟΠΣ, Τ.Δ. Εγκεκριμένης Πράξης
- Συμμόρφωση των Πράξεων με Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανόνες: στάδια εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων, διαδικασίες δημοπράτησης και κριτήρια επιλογής και κατακύρωσης, παροχή υπηρεσιών με ίδια μέσα και σχέση «οιονεί αυτεπιστασίας», Φάκελοι προέγκρισης, Παρακολούθηση Υλοποίησης, Διοικητικές και Επιτόπιες Επαληθεύσεις /Δειγματοληψία
 - Διαδρομή Ελέγχου: απαιτήσεις για επαρκή διαδρομή ελέγχου, Φάκελος Πράξης (παραδείγματα)
 - Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Θέματα Επιλεξιμότητας
 - Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων (δεν αφορά Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις, Διαχείριση Αποφάσεων Εκχώρησης σε ΕΦΔ
 - Έντυπα (πρόσκλησης, προέγκρισης, παρακολούθησης, ανάκλησης, ολοκλήρωσης, επαλήθευσης, δημοσιονομικής διόρθωσης, ανάκτησης) και Λίστες Ελέγχου
 - Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων (Τεχνικό Δελτίο Πράξης/Ενισχύσεων – Δελτίο Παρακολούθησης Δαπανών και Φυσικού Αντικειμένου Ενίσχυσης)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οδηγός Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

ΠΑ-Σ02
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΑ-Μ05: ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τους θεσμούς της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, τις βασικές τους λειτουργίες, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες. Επιπλέον, σκοπός του μαθήματος είναι η συγκριτική προσέγγιση των συστημάτων περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης της Ευρώπης. Ειδικότερα, εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη, το θεσμικό πλαίσιο και τα κομβικά σημεία των πολιτικών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Με τη συγκριτική ανάλυση των διαφόρων συστημάτων που επικρατούν στις ευρωπαϊκές χώρες θα προσεγγισθεί το ερώτημα κατά πόσο προωθούνται τάσεις σύγκλισης των «εθνικών» συστημάτων. Μαθησιακός στόχος είναι να μπορούν οι σπουδαστές/τριες με την ολοκλήρωση των επιμέρους θεμάτων να διαχειρίζονται βασικά ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των οργάνων της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεσμοί της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

- Ιστορική εξέλιξη της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα
 - Case Law: Προπολεμική Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας
- Βασικές έννοιες – συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση
- Όργανα των Δήμων και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Εδαφική Διάρθρωση – Όργανα – Εκλογές – Εσωτερική κατανομή ευθυνών)

- Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη συνένωση των ΟΤΑ
- Περιφερειακά Όργανα του Κράτους – ο ρόλος τους στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης – σχέσεις τους με τις κεντρικές υπηρεσίες και την αυτοδιοίκηση
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με το «αποκεντρωτικό κεκτημένο»
- Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ – βασική προβληματική και επιμέρους κατηγορίες
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τις «υποχρεωτικές» αρμοδιότητες των ΟΤΑ
- Μετάθεση δημοτικών/ νομαρχιακών αρμοδιοτήτων– Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα/ Επιχειρήσεις – Σύνδεσμοι – Συμβασιακές Πολιτικές-Ιδιωτικοποιήσεις
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την «ιδιωτικοποίηση» του συστήματος στάθμευσης στην Αθήνα
- Συστήματα ελέγχου των ΟΤΑ - κρατική εποπτεία – δημοσιονομικός και δικαστικός έλεγχος – Συνήγορος του Πολίτη κ.ά.
 - Case Law: Υποθέσεις που απασχόλησαν το Συνήγορο του Πολίτη
- Μορφές δράσης και ευθύνης των ΟΤΑ (κανονισμοί – διοικητικές πράξεις-υλικές ενέργειες – αποφάσεις- γνώμες – σχέδια – δημοσιονομική διαχείριση – διαχείριση περιουσίας - αστική ευθύνη)
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την αστική ευθύνη δήμου για την κατάσταση του οδοστρώματος

2. Συγκριτική παρουσίαση συστημάτων Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης κρατών-μελών της Ε.Ε.

- Γενική ιστορική εξέλιξη των συστημάτων περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές χώρες
- Ευρωπαϊκή κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης (Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ευρωπαϊκοί «Χάρτες»).
- Γενική συγκριτική παρουσίαση των σημερινών συστημάτων τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση συγκεκριμένη κατηγοριοποίησή τους. Εντοπισμός βασικών εξελικτικών τάσεων που επικρατούν σήμερα (άμεση εκλογή δημάρχων-ενίσχυση θεσμών άμεσης δημοκρατίας- new public management κ.ά.).
- Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Γαλλίας και της Ιταλίας.
- Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Μ. Βρετανίας και της Γερμανίας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- R. BATLEY/ G. STOKER, *Local Government in Europe, Trends and Developments*, Macmillan, London 1991
- Γ.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΑΝΤ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, *Συστήματα διοίκησης μητροπολιτικών περιοχών*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994
- Ν.-Κ.ΧΛΕΠΑΣ, *Η Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και Θεσμικές μεταμορφώσεις*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994
- D. KING/ G. STOKER, *Rethinking Local Democracy*, Macmillan, London 1996
- Κ. ΣΠΑΝΟΥ- Α. ΡΗΓΟΣ- Μ. ΣΠΟΥΡΔΑΛΑΚΗΣ (ΕΠΙΜ.), *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα- Κομοτηνή, 1997
- Ν.-Κ. ΧΛΕΠΑΣ (ΕΠΙΜ.), *Προοπτικές της Τοπικής Δημοκρατίας*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998
- Κ. ΚΑΡΑΒΙΔΑ, *Η δημοκρατία και η αυτοδιοίκησης εν Ελλάδι (1930)*, επανεκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1978
- WALT. KICKERT RICH. J. STILLMAN 11, *Changing European States changing Public Administration*, PAR 1996 (Vol. 56), Ντ. 1, σ. 65
- PETER JOHN, *Centralization, Decentralization and the European Union: the dynamics of triadic relationships*, *Public Administration* Vol. 74, Summer 1996, σ. 292
- ROB. LEACH, *Local Government Reorganization RIP?*, *The Political Quarterly*, Vol. 69, Nr 1, January-March 1998, σ. 31-40
- Ν. - Κ. ΧΛΕΠΑΣ, *Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα. Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1999
- ΕΥΡ. ΜΠΕΣΙΛΑ ΒΗΚΑ, *Οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως φορείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας*, Εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη 1998
- Ν. ΤΑΤΣΟΣ, *Δημοσιονομική Αποκέντρωση. Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα: τυπωθήτω Γ. Δαρδανός 1999
- ΜΕΛ. ΜΟΥΣΤΑΚΑ, *Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως*, Αθήνα-Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2000
- Ν. - Κ. ΧΛΕΠΑΣ - Γ. Α. ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΠΙΜ.), *Οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης, Προς αναζήτηση της κρίσιμης τομής*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2000
- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, *Κέντρον Ερέυνης της Ελληνικής Κοινωνίας, Αποκέντρωση-Αυτοδιοίκηση, Διαπιστώσεις-προτάσεις*, Αθήνα 2000
- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ/ ΕΠ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ- ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ (ΕΠ.), *Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*, Αντ. Ν. Σάκκουλας 2001
- ΙΣΤΑΜΕ, *Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επιπτώσεις στην Διοίκηση και στο πολιτικό σύστημα*, Αθήνα 2001
- JANICE CAULFIELD/ HELGE O. LARSEN (EDS.), *Local Government at the Millenium*, Leske+Budrich, Opladen 2002

NORBERT KERSTING/ ANGELIKA VETTER (EDS.), *Reforming Local Government in Europe. Closing the Gap between Democracy and Efficiency*, Leske+Budrich, Opladen 2003

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ: *Η οργάνωση της Περιφερειακής Διοίκησης στα πλαίσια της Αποκέντρωσης. Ο θεσμός της Περιφέρειας - Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία*, Αθήναι, ε' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ: *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τομ. Α', Β' Αθήναι*, 1991, β' έκδοση 1992, δ' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, *Η Δημοσιότητα*, Αθήναι 2000, η' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, Ι.ΒΛΑΣΗΣ, Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τόμ. Α'*, Αθήναι, 2000

Autonomie locale et regionalisation an Mediterranee (Studies and Texts No.67) (2000) French edition only.

Economic intervention by local and regional authorities (Local and Regional authorities in Europe No.57) (1996)

Electoral systems and voting procedures at local level (1999) (Local and Regional authorities in Europe No.68)

Federal and Regional States (Science and Technique of Democracy No. 19)(1997)

Federal and regional states in the perspective of European integration-Proceedings, Bologna, March 1999 (Science and technique of democracy No. 27)(1999)

Federalism, regionalism, local autonomy and minorities- Proceedings (Cividale del Friuli, Italy, October 1996)(Studies and texts No. 52)(1997)

Liability of local elected representatives for acts or omissions in the course of their duties (1999)(Local and Regional authorities in Europe No.67)

Local democracy: a civic project (No. 43)(1996)

Local Finance in Europe (Local and Regional authorities in Europe No.61)(1997)

Modern management methods for local and regional authorities and the role of training (Proceedings, Monte Verita, Switzerland, 28-29 November 1994)(No.46)(1995)

North/South local democracy: the Europe and Charter of Local Self-Government in action (1997)(Studies and Texts No. 54)

Profiles and training for senior officials of local and regional authorities (Barcelona, 1990)(No. 20)(1991)

Regionalisation in Europe: evaluation and perspectives (Proceedings, Geneva, 3-5 June 1993)(No.35)(1994)

Status and working conditions of local and regional elected representatives Basic principles (Local and Authorities in Europe No. 46)(1992)

Committee of Regions

Devolution in the Member States of the European Union: Updated in 2001

Regional and local democracy in the European union

Regional and Local Government in the European Union :Responsibilities and Resources

Χρήσιμα Περιοδικά (επιλογή)

Επιθεώρηση Δημοσίου και Διοικητικού Δικαίου

Το Σύνταγμα

Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης

Επιθεώρησης Διοικητικής Επιστήμης

Δήμος

Τοπική Αυτοδιοίκηση (με Αποκέντρωση)

Public Administration Review

Public Administration

Urban Studies

American Political Science Review

European Journal of Political Research

Local Government Studies

Χρήσιμες ιστοσελίδες (επιλογή)

www.kedke.gr

www.eetaa.gr

www.ccre.org

www.cor.eu.int

www.coe.fr/cplre/

www.dimos.org

www.edya.gr

www.maroussi2004.gr

www.ypes.gr

www.minenv.gr

www.london.gov.uk

<http://tovima.dolnet.gr/>

www.kathimerini.gr

ΠΔ-Μ06: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των οικονομικών λειτουργιών της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης και η σύνδεση τους με τις πολιτικές αποκέντρωσης του διοικητικού συστήματος και προώθησης της περιφερειακής ανάπτυξης. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι σπουδαστές/τριες θα έχουν κατανοήσει το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο και θα χρησιμοποιούν συγκεκριμένη μεθοδολογία για την οικονομική ανάλυση των λειτουργιών της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η δημοσιονομική αποκέντρωση αποτελεί πλέον έναν αυτόνομο κλάδο της δημόσιας οικονομικής χρησιμοποιώντας τόσο τη μεθοδολογία όσο και τα επιστημονικά της εργαλεία. Οι οικονομικές λειτουργίες του κράτους συσχετίζονται με τις οικονομικές λειτουργίες των αποκεντρωμένων φορέων και τα τοπικά έσοδα (φόροι και τέλη), συνδέονται άμεσα με την κρατική φορολογία και την εθνική δημοσιονομική πολιτική. Οι προϋπολογισμοί των Περιφερειών και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα αντίστοιχα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων αποτελούν πλέον ένα σημαντικό τμήμα της ενιαίας δημοσιονομικής διαχείρισης. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τα οικονομικά της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα συστήματα οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης που εφαρμόζονται και αξιολογούνται τα οικονομικά τους μεγέθη.

Αναλυτικότερα θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Δημοσιονομική αποκέντρωση με έμφαση στην τοπική φορολογία και στις κρατικές επιχορηγήσεις
- Θεσμικό πλαίσιο - Οικονομική διοίκηση και διαχείριση
- Χρηματοοικονομική ανάλυση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Τα δημόσια οικονομικά στην Ελλάδα», επιμέλεια Ν. ΤΑΤΣΟΣ, Έκδ. Σμπίλια, 1991.
- «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, (κεφάλαιο 25 : δημοσιονομική αποκέντρωση)», Θ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Έκδ. Ε. Μπένου, 1997.
- «Τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη», “Τετράδια Αυτοδιοίκησης” Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1 & 2/1998.

- «*Δημοσιονομική Αποκέντρωση*», Ν. ΤΑΤΣΟΣ, Έκδ. Τυποθήτω, 1999.
- «*Φορολογική αποκέντρωση : τάσεις, προβλήματα, πολιτικές*», Ν. ΤΑΤΣΟΣ, “Τετράδια Αυτοδιοίκησης” Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
- «*Τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης: η θεσμική διάσταση*», Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, «Τετράδια Αυτοδιοίκησης» Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
- «*Το οικονομικό υπόβαθρο των συνενώσεων: ανάλυση εσόδων νέων δήμων και κοινοτήτων 1992 – 1996*», Τ. ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ, “Τετράδια Αυτοδιοίκησης” Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
- «*Η εφαρμογή της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) στον δημόσιο τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση*», Γ. ΓΚΟΝΤΟΡΑΣ – ΧΡ. ΜΠΕΛΛΟΣ, 2002.
- «*Ο οικονομικός προγραμματισμός των Ο.Τ.Α. και ο νέος τύπος προϋπολογισμού*», Σ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΗΣ, Έκδ. Γ. Μ. Καραναστάση, 2004.
- «*Τα έσοδα των δήμων και των κοινοτήτων*», Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Θεσσαλονίκη, 2007.
- «*Οι δαπάνες των Ο.Τ.Α.*», Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Θεσσαλονίκη, 2008.
- ΕΕΤΑΑ, «*Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης*», Αθήνα, 2002.
- Κ.Υ.Α.7028/04 ΦΕΚ 253 Β', «*Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου του προϋπολογισμού των δήμων και κοινοτήτων*».
- ΥΠΕΣΔΔΑ - ΚΕΔΚΕ - ΕΕΤΑΑ «*Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων*» Ν. 3463/06, Αθήνα 2006.
- ΚΕΔΚΕ «*Οι Ο.Τ.Α. σε αριθμούς*», 2008

ΠΔ-Μ07: ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες τις κατάλληλες γνώσεις σχετικά με την άσκηση ελέγχου επί των πράξεων των Ο.Τ.Α. Για το σκοπό αυτό γίνεται αρχικά μια σύντομη αναφορά στα είδη ελέγχου της διοικητικής δράσης. Στη συνέχεια εξετάζονται η άσκηση εποπτείας των πράξεων των δήμων και κοινοτήτων από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, καθώς και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ο στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες από τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας της περιφερειακής διοίκησης να ασκούν τον αναγκαίο έλεγχο στις πράξεις της τοπικής αυτοδιοίκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις - Κατηγορίες ελέγχων της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης: Διοικητικός έλεγχος, Οικονομικός – Διαχειριστικός έλεγχος, Λογιστικός έλεγχος, Πολιτικός έλεγχος

1. Εποπτεία των πράξεων των δήμων και κοινοτήτων από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας

- Είδος του ελέγχου: άσκηση ελέγχου νομιμότητας
- Αντικείμενο του ελέγχου: είδος των ελεγχόμενων αποφάσεων
 - Αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, της δημοτικής επιτροπής, των οργάνων διοίκησης των ιδρυμάτων, των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των συνδέσμων
 - Ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου
 - Ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών
 - Αγορά και εκποίηση ακινήτων
 - Κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων
 - Επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων
 - Σύναψη συμβάσεων
 - Σύναψη δανείων
 - Διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος
 - Κατάρτιση προϋπολογισμού
 - Εγγραφή των υποχρεωτικών δαπανών
 - Εγγραφή των εσόδων που επιβάλλονται υποχρεωτικά από το νόμο
 - Έλεγχος του ύψους των εσόδων αναφορικά με τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους
 - Τήρηση των διατάξεων περί μη κατάτμησης πιστώσεων ομοειδών έργων ή προμηθειών,
 - Έλεγχος του ποσοστού του υπόλοιπου αποθεματικού,
 - Αναμόρφωση προϋπολογισμού

- Διαδικασία ελέγχου
Υποχρέωση αποστολής αποφάσεων στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας
Αυτεπάγγελτος έλεγχος από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας
Έλεγχος μετά από άσκηση προσφυγής στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας
Προσφυγή κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ενώπιον Ειδικής Επιτροπής
Λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής
- Υποχρέωση Συμμόρφωσης στις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας

2. Έλεγχος των Ο.Τ.Α. από το Ελεγκτικό Συνέδριο

- Διακρίσεις δημοσιονομικού ελέγχου των Ο.Τ.Α.: Διοικητικός και Δικαστικός έλεγχος - Προληπτικός και Κατασταλτικός έλεγχος
 - Προληπτικός έλεγχος των δαπανών των Ο.Τ.Α.
 - Έκταση του διενεργηθέντος ελέγχου
 - Άσκηση τυπικού ελέγχου
 - Έλεγχος νομιμότητας
 - Έλεγχος κανονικότητας
 - Ουσιαστικός έλεγχος
 - Απαγόρευση άσκησης ελέγχου σκοπιμότητας
 - Άσκηση παρεπίπτοντος ελέγχου
 - Όργανα άσκησης του προληπτικού ελέγχου
 - Υποκείμενο του προληπτικού ελέγχου
 - Αντικείμενο του προληπτικού ελέγχου
 - Διαδικασία προληπτικού ελέγχου
 - Γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ε.Σ.
 - Προληπτικός έλεγχος των συμβάσεων των Ο.Τ.Α.
 - Προϋποθέσεις άσκησης ελέγχου πριν από τη σύναψη συμβάσεων
 - Διαδικασία άσκησης ελέγχου επί των συμβάσεων
 - Έκταση του διενεργούμενου από το Ε.Σ. ελέγχου
 - Κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των Ο.Τ.Α.
 - Υποχρεώσεις των Ο.Τ.Α.
 - Η υποχρέωση υποβολής στο Ε.Σ. των απολογισμών
 - Η υποχρέωση φύλαξης των απολογιστικών στοιχείων
 - Η υποχρέωση διευκόλυνσης του διενεργούμενου από το Ε.Σ. ελέγχου
- Όργανα κατασταλτικού ελέγχου
 - Διαδικασία που ακολουθεί της διενέργειας του κατασταλτικού ελέγχου
 - Ένδικα μέσα κατά των πράξεων καταλογισμού
 - Η αίτηση αναθεώρησης
 - Η έφεση
 - Η αίτηση αναιρέσεως

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. Μονογραφίες

- ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Μ., Η φορολογική νομοθεσία των Δήμων και Κοινοτήτων, 2003.
ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Μ., Ο νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας. Ερμηνεία κατ'άρθρο – νομολογία, Αθήνα, 2006.
ΚΟΝΤΟΡΑΣ Γ., ΜΠΕΛΛΟΣ Χ., Οικονομική Διαχείριση των Ο.Τ.Α., Συμβολή στο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, τ.Α', Αθήνα, 2001.
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., Οικονομική Διοίκηση και Διαχείριση των Ο.Τ.Α., 2004.
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., Περί των εσόδων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2006.
ΡΙΖΟΣ Κ., Δημοσιολογιστικός έλεγχος των Ο.Τ.Α. από το Ελεγκτικό Συνέδριο, Εθνικό Τυπογραφείο, 2000.
ΧΛΕΠΑΣ Ν.-Κ., Η πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 1994.
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΤΑ, Γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο νόμου του νέου δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, Αθήνα, 2005.
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΤΑ, Οι έλεγχοι στους Ο.Τ.Α., Αθήνα, 2006.

II. Άρθρα

- ΔΑΒΑΛΑΣ Χ., « Η αρχή της νομιμότητας των δημοσίων δαπανών και ο έλεγχος της σκοπιμότητας αυτών », Δελτίο Ελεγκτικού Συνεδρίου, 1984-1985.
ΘΕΜΕΛΗΣ Ν., «Ο προληπτικός έλεγχος των κρατικών δαπανών και το άρθρο 98 του Συντάγματος», Το Σ, 1987, σελ.254.
ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., «Η δημοσιονομική αυτοτέλεια της νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως», Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου (ΕΔΔΔΔ), 2000, σελ.721-748.
ΚΟΥΡΤΗΣ Γ., «Διαφάνεια και έλεγχος των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο», ΔιΔικ, 2004, σελ.1121 κ.ε.
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., «Ο έλεγχος του ουσιαστικού μέρους της δαπάνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο», σε : Οι δικαιοδοσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η συμβολή του στους θεσμούς, Εθνικό Τυπογραφείο, 1998, σελ.87 κ.ε.
ΜΟΥΣΟΥΡΟΥΡΟΥΛΗΣ Κ., «Διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για την αυτοδιοίκηση», Έμφαση, 2007, σελ.108-121.
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ-ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ Ζ., «Σκέψεις για τη νομοθετική διεύρυνση του οικονομικού ρόλου των ΟΤΑ», Τοπική Αυτοδιοίκηση, Μάιος, 1986, σελ.549 κ.ε.
ΣΑΒΒΙΔΗ Ε., «Ο έλεγχος νομιμότητας των συμβάσεων δημοσίων έργων – παροχής υπηρεσιών – προμηθειών από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες της διαδικασίας και του σχεδίου σύμβασης», ΝοΒ, 2004, σελ.1947 κ.ε.
ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ Β., «Ο έλεγχος Δαπανών Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», Οικονομικός Ταχυδρόμος, τ.38, 1996, σελ.73.
ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., « Ερμηνευτικά προβλήματα εκ της εφαρμογής του άρθρου 98 του Συντάγματος », Τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 1984, σελ.161.
ΣΑΡΜΑΣ Ι., «Η άσκηση από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικού ελέγχου νομιμότητας στις δαπάνες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», σε: «Δόσις

- Αγαθή», Σύμμεικτα προς τιμήν καθηγητού Δημητρίου Κόρσου, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλας, 1998, σελ.511 κ.ε.
- ΣΚΙΑΔΑΣ Δ., «Σχόλιο επί του σχεδίου προεδρικού διατάγματος (Πρακτικό επεξεργασίας 17/1997 της 20.1.1997) για την υπαγωγή των δαπανών των δήμων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης σε προληπτικό έλεγχο εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου», Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου, 1997, σελ.399-415.
- ΤΑΚΗΣ Ι., «Συνταγματικά όρια ελέγχου των δαπανών ΟΤΑ», Δήμος, 2/2005, σελ.4-7.
- ΦΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, «Κανόνες νομιμότητος στην επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη δημοτικών τελών, φόρων και δικαιωμάτων», Δ.Φ.Ν., 2006, σελ.1814-1826.

ΠΑ – Σ03 ΧΩΡΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΠΑ-Μ08: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει τις απαραίτητες εισαγωγικές γνώσεις χωροταξίας και πολεοδομίας (στη θεωρία και πρακτική) στους/τις σπουδαστές/τριες, ώστε να κατανοήσουν την σημασία και την αναγκαιότητα του χωρικού σχεδιασμού ως μέσου για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό παρατίθενται οι βασικές εννοιολογικές προσεγγίσεις που έχουν σχέση με την πολεοδομική και χωροταξική πολιτική. Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τους όρους, τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις άσκησης του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, ώστε να αποκτήσουν την αναγκαία 'επιχειρησιακή' δεξιότητα και ετοιμότητα που χρειάζονται για να επιτελέσουν το έργο τους στις υπηρεσίες τους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Πολεοδομική Πολιτική:

- Διαδικασίες οικιστικής ανάπτυξης και αστικοποίησης
- Η μεταπολεμική πολεοδομική πολιτική στο διεθνή χώρο και στην Ελλάδα
- Στρατηγικές αστικής ανάπτυξης και διαχείρισης: αστική οικονομική ανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη – αειφορία, συμμετοχικές διαδικασίες στη διακυβέρνηση και τον πολεοδομικό σχεδιασμό – συστήματα τοπικής αυτοδιοίκησης
- Περιβαλλοντικός σχεδιασμός των πόλεων
- Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της πολεοδομίας – Νέες τάσεις: αισθητικές παρεμβάσεις στις πόλεις, ελεύθερος χρόνος και πόλη, μάρκετινγκ των πόλεων
- Πρόγραμμα Επιχείρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης

2. Χωροταξική Πολιτική

- Η ιστορική εξέλιξη του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα – Κύρια χαρακτηριστικά: περίοδος μέχρι το 1975, ν.2742/1999
- Γενικό Σχέδιο Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Ο χωροταξικός σχεδιασμός σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες: το γαλλικό πρότυπο, το αγγλοσαξωνικό πρότυπο, οι νοτιοευρωπαϊκές χώρες
- Ο χωροταξικός σχεδιασμός στο πλαίσιο της Ε.Ε.: από τη συνθήκη της Ρώμης στη Συνταγματική Συνθήκη – Ευρωπαϊκή χωροταξία και επιρροή των εθνικών χωροταξιών

2. Ευρωπαϊκή Ένωση και Σχεδιασμός Χωρικής Ανάπτυξης

- Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ως χωροοικονομικό φαινόμενο – Η ενοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου
- Οι επιμέρους ευρωπαϊκές πολιτικές:
 - Πολιτική Συνοχής και Περιφερειακή Πολιτική
 - Πολιτική περιβάλλοντος
 - Πολιτική για την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου
 - Πολιτική για τον αστικό χώρο
 - Πολιτική για τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και τον τουρισμό
 - Ενεργειακή πολιτική και Βιομηχανική Πολιτική
 - Πολιτική διευρωπαϊκών δικτύων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, Α (1997) *Πολεοδομικός Σχεδιασμός. Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου*. Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα.

BERIATOS, E. (ed) (2002) *Planning in Greece* ISOCARP Special Bulletin for 2002, on the occasion of the 38th Planning Congress, Athens.

COUNCIL OF EUROPE - CEMAT (2002) *Guiding Principles for Sustainable Spatial Development of the European Continent*, Strasbourg .

EUROPEAN COMMISSION, (2000), *The EU compendium of spatial planning systems and policies, Greece*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.

EUROPEAN SPACE AND TERRITORIAL INTEGRATION ALTERNATIVES (ESTIA), INTERREG IIc (2000) *Priorities of Spatial Planning in SE Europe*, Aristotle University, Thessaloniki,

EUROPEAN COMMISSION (1999) *European Spatial Development Perspectives*, (ESDP), Committee of Spatial Development, Brussels

EUROPEAN COMMISSION DGXI. (1994) και (1996) *European Sustainable Cities* (report of the expert group on the urban environment)

EUROPEAN COMMISSION (1995) *Ευρώπη 2000+ : Συνεργασία για τη Χωροταξία στην Ευρώπη* Υπ. Επισ. Εκδ. Ευρ. Κοινοτήτων: Λουξεμβούργο.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (2000) 'Η χωροταξική πολιτική στη διευρυμένη Ευρώπη' στο Ανδρικοπούλου Ε. – Καυκαλάς Γ. (επ.) Ο νέος ευρωπαϊκός χώρος. Η διεύρυνση και η γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης, εκδόσεις Θεμέλιο, σ. 401-424.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999), «Το νέο θεσμικό πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού στην Ελλάδα (Νόμος 2742/1999)», Περιβάλλον και δίκαιο, σ.σ. 519-523

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2000), "Διοικητική Γεωγραφία και Χωροταξία στην Ελλάδα: Η εξέλιξη της χωρικής-διοικητικής διάρθρωσης στο νεοελληνικό κράτος". Στο Δεκαεπτά κείμενα για το Σχεδιασμό, τις πόλεις και την Ανάπτυξη (Συλλογικός τόμος), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, σσ 23-61.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ, Η., (1995), "Η εξέλιξη των στόχων και οι νέες τάσεις στο σχεδιασμό του χώρου", Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τριμηνιαία Επιστημονική Επιθεώρηση Νο 17.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ. (2000) «Σύστημα χωρικού σχεδιασμού. Η ελληνική πραγματικότητα και η διεθνής εμπειρία», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχ.101-102, Α'-Β' 2000, σσ. 3-58.

ΠΔ-Μ09: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με την πολιτική και το σχεδιασμό της προστασίας του περιβάλλοντος. Γίνεται αρχικά μια σύντομη αναφορά στις γενικότερες θεσμικές διαστάσεις της περιβαλλοντικής πολιτικής τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στη συνέχεια εξετάζονται συγκεκριμένες θεματικές για την προστασία του περιβάλλοντος, ώστε να αναπτύξουν οι σπουδαστές δεξιότητες κριτικής προσέγγισης των σύγχρονων απόψεων και θέσεων για την ασκούμενη περιβαλλοντική πολιτική, τους μηχανισμούς χάραξης και εφαρμογής της.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Διεθνής και Ευρωπαϊκή στρατηγική για το περιβάλλον

- Παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα – Συνδιασκέψεις Ρίο και Γιοχάνσμπουργκ – Κυριότερες Διεθνείς Συμβάσεις
- 6^ο Πρόγραμμα Δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον 2001-2010:
 - Κλιματικές μεταβολές
 - Προστασία της φύσης και της άγριας ζωής
 - Αντιμετώπιση θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον και την υγεία
 - Διατήρηση φυσικών πόρων και διαχείριση αποβλήτων
- Εθνική Περιβαλλοντική Νομοθεσία και Κοινοτικές Οδηγίες ενσωματωμένες και μη στο Εθνικό Δίκαιο – Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα – Εκθέσεις Περιβαλλοντικής Αξιολόγησης
- Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (EMAS)

2. Πολιτικές και Μέσα Αειφόρου Ανάπτυξης

- Ατμοσφαιρική ρύπανση: ποιότητα του αέρα και ατμοσφαιρικοί ρύποι – Πρόγραμμα «Καθαρός Αέρας για την Ευρώπη» (CAFE)
- Διαχείριση αποβλήτων: ανακύκλωση αποβλήτων, ειδικά απόβλητα, επικίνδυνα απόβλητα, ραδιενεργά απόβλητα
- Προστασία και διαχείριση των υδάτων: ειδικές χρήσεις των υδάτων, θαλάσσια ρύπανση, εσωτερικά ύδατα και Συμβάσεις μεταξύ ευρωπαϊκών χωρών
- Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας: βιοποικιλότητα, πανίδα και χλωρίδα, δάση, γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί
- Προστασία του εδάφους: διαχείριση ορισμένων ειδικών εδαφών (παράκτιες ζώνες, Μεσόγειος), επικίνδυνες δραστηριότητες

- Καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος: η κοινοτική κλιματική πολιτική (μείωση αερίων θερμοκηπίου, Πρωτόκολλο του Κιότο και Κοινοτικές δεσμεύσεις, πιο καθαρή ενέργεια, πιο υπεύθυνες επιχειρήσεις)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ, Σύλλογος Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (1996) *Το περιβάλλον στην Ελλάδα 1991-1996*, Εκδόσεις Ι Σιδέρη, Αθήνα

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999) *Νομικό πλαίσιο και φορείς Προστασίας περιβάλλοντος στην Ελλάδα*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις.

ΚΟΚΚΩΣΗΣ Χ. (επιμέλεια) (2002) *Άνθρωπος και Περιβάλλον στην Ελλάδα*, Αθήνα, ΥΠΕΧΩΔΕ

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2002) “Νέες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την πολιτική προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς” *Τόπος: Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος*, τεύχος 18, 2002 (υπό έκδοση), Αθήνα σελ. 177-195.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2003) ‘Σχεδιασμός και διαχείριση προστατευομένων περιοχών στην Ελλάδα: Θεσμικές εξελίξεις, προβλήματα και προοπτικές’, στο *Αειχώρος*, τόμος 2, τεύχος 1 Μάιος 2003, Βόλος σελ. 58-89.

OECD- Organisation for Economic Cooperation and Development (2000) *Environmental Performance Reviews –Greece*, Paris

OECD -Organisation for Economic Cooperation and Development (2001) *Environmental Outlook*, Paris

UNEP (1997) *Global Environment Outlook*, Oxford University Press, Oxford

ΥΠΕΧΩΔΕ (1999) Εθνικός Σχεδιασμός για το Φυσικό Περιβάλλον, Αθήνα. (ανέκδοτη μελέτη στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ 2000-2006)

ΥΠΕΧΩΔΕ (2000) Ελλάδα: *Οικολογικό απόθεμα της Ευρώπης. Εθνική Πολιτική για τη Διαχείριση- Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος*, (Τεύχος συνέντευξης τύπου του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , Δεκέμβριος 2000), Αθήνα

World Commission on Environment and Development, U.N.: 1987, *Our Common Future*, Oxford University Press, Oxford.

Commission of the European Communities (1992). *Towards Sustainability (Fifth Environmental Action Programme)*, Brussels.

EUROPEAN ENVIRONMENT AGENCY (1999), *Environment in the European Union at the turn of the century*.

Νομοθεσία

Ν. 360/ 1976 «Περί χωροταξίας και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 151Α/ 22-6-76)

Ν. 1650/ 1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160Α/16-10-86)Ν. 1032/1980 «Περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57Α/14-3-80).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΠΔ-Ε01: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εισαγωγή στις τεχνολογίες εφαρμογής των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα στο περιβάλλον της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στόχος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων που αφορούν στοιχεία χαρτογραφίας, εξοικείωση με μοντέλα γεωγραφικών δεδομένων και με αντίστοιχα λογισμικά υποστήριξης γεωγραφικών δεδομένων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Στοιχεία Χαρτογραφίας
 1. Χάρτες, μοντέλα, κλίμακες, μετασχηματισμοί, συστήματα αναφοράς, προβολές, είδη χαρτών
- Εισαγωγή στα ΓΣΠ
- Πακέτα ΓΣΠ / Το ARCVIEW
 1. Παρουσίαση των εμπορικών πακέτων - Σύγκριση
 2. Εισαγωγή στο ARCVIEW (Views -Themes - Η έννοια του Project)
- Εισαγωγή στο περιβάλλον ARCVIEW
- Παρουσίαση του ARCVIEW
- Ολοκληρωμένη εφαρμογή ΓΣΠ

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

MAGUIRE D.J., M. GOODCHILD, D. RHIND (eds.), *Geographical Information Systems: Principles and Applications*, (two volumes), 1991

Fundamentals of Geographic Information Systems, 2nd Edition by Michael N. DeMers; Hardcover, 1990

PETER A. BURROUGH, ET AL, *Principles of Geographical Information Systems (Spatial Information Systems and Geostatistics)*, Paperback, 1992

P. LONGLEY - M. GOODCHILD - D. MAGUIRE - D. RHIND, *Geographical Information Systems and Science*, 1994

PHILIPPE RIGAUX, ET AL, *Spatial Databases: With Application to GIS*, Hardcover, 1995

MICHAEL ZEILER, *Modeling Our World: The ESRI Guide to Geodatabase Design*, 2000

- GIS Data Conversion: Strategies, Techniques, and Management*, Pat Hohl (Editor); Paperback, 1995
- ESRI Press Dictionary of GIS Terminology*, Heather Kennedy (Editor), et al, 1995
- The ESRI Guide to GIS Analysis, Volume 1: Geographic Patterns & Relationships* Andy Mitchell; Paperback, 1995
- Spatial Analysis and GIS*, Stewart Fotheringham, Peter Rogerson (Editor); Paperback, 2000
- Spatial Analysis*, Paul Longley (Editor), et al, 2000
- SCOTT HUTCHINSON, LARRY DANIEL, *Inside ArcView GIS (with CD-ROM for DOS, Windows, Mac, and UNIX)*, 1995
- TIM ORMSBY, JONELL ALVI, *Extending ArcView GIS: with Network Analyst, Spatial Analyst and 3D Analyst*, 1995
- Arcview Gis Exercise Book*, Pat Hohl, Brad Mayo (Contributor); Paperback, 2000
- R. W. GREENE, *GIS in Public Policy: Using Geographic Information for More Effective Government*, Paperback, 2000
- JOHN A. O' LOONEY, *Beyond Maps: GIS Decision Making in Local Government*, Paperback, 2000
- JAY LEE, DAVID WING-SHUN WONG, *Statistical Analysis with ArcView GIS (r)*, 2000
- ED MADEJ, *Cartographic Design Using Arcview Gis* , 2000
- BORDEN D. DENT, *Cartography with ArcView GIS Software & Map Projection Poster*, Hardcover, 2000
- Allan Brown, *Web Cartography Menno-Jan Kraak*, 1998
- CHRISTIAN HARDER, JACK DANGERFIELD (INTRODUCTION), *Serving Maps on the Internet* , 1998
- BRANDON PLEWE, *GIS Online: Information Retrieval, Mapping, and the Internet*, Paperback, 1995
- TERRY A. SLOCUM, *Thematic Cartography and Visualization*, Hardcover, 1997
- AMIR H. RAZAVI, *Arc View Developer's Guide*, 1997
- PAT HOHL-BRAD MAYO, *Arc View Exercise Book*, 1997
- AMIR H. RAZAVI, *Arcview GIS / Avenue Developer's Guide*, 1996
- AMIR H. RAZAVI - VALERIE WARWICK, *Arcview Gis/Avenue Programmer's Reference: Class Hierarchy Quick Reference and 100+ Scripts*, 1997
- SCOTT HUTCHINSON - LARRY DANIEL, *Inside Arcview GIS*, 1996
- CHRISTIAN HARDER, *ArcView GIS Means Business with CDROM*, 1997

ΠΑ-Ε02: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το εργαστήριο αυτό έχει στόχο την παρουσίαση των θεμάτων που αφορούν: την οργάνωση του περιεχομένου και των δραστηριοτήτων μιας εφαρμογής για τον παγκόσμιο ιστό, την τεκμηριωμένη επιλογή των εργαλείων και των τεχνικών για την ανάπτυξη μιας εφαρμογής, τα κριτήρια στην αξιολόγηση και την υλοποίηση των κριτηρίων αυτών σε πραγματικές εφαρμογές. Επιδιώκει να προσφέρει στον σπουδαστή δεξιότητες αξιολόγησης διαδικτυακών τοποθεσιών αναφορικά με τις πηγές πληροφορίας (ακρίβεια, κυριότητα, αντικειμενικότητα, ανανέωση, κάλυψη θεμάτων), τον σχεδιασμό και την απόδοση (αισθητική, αναγνωσιμότητα, χρηστικότητα), τις υπηρεσίες, την υλοποίηση, την απόδοση και την ασφάλεια. Έμφαση δίνεται σε παρουσίαση μοντέλων και μεθοδολογιών διασφάλισης ποιότητας και στην σύγκριση των μοντέλων αξιολόγησης της ποιότητας διαδικτυακών τοποθεσιών. Η όλη προσέγγιση θα βασιστεί στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων που έχει εκδώσει το Υπουργείο Εσωτερικών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η ενότητα:

Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- 1) Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- 2) Πλαίσιο διαλειτουργικότητα και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών
- 3) Πλαίσιο Ψηφιακής αυθεντικοποίησης

2^η ενότητα:

Πλαίσιο πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων

Θα παρουσιαστούν θέματα που αναπτύσσονται στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων όπως:

- Διαχείριση Διαδικτυακού Τόπου: Οργανωτικό σχήμα διαχείρισης του διαδικτυακού τόπου, Ρόλοι και αρμοδιότητες
- Δομή και οργάνωση δημόσιων διαδικτυακών τόπων
 - Ονοματοδοσία δημόσιων διαδικτυακών τόπων: ονομασία χώρου, γλώσσα, τρόπος γραφής και μέγεθος ονόματος χώρου

- Εικαστική παρουσίαση: Χρώματα και χρωματικοί συνδυασμοί, Γραμματοσειρές, Εικονίδια, Σύνδεσμοι, Τρόπος και ύφος γραφής περιεχομένου, Έκταση ιστοσελίδων, Μέγεθος ιστοσελίδων, Μορφοποίηση και παρουσίαση περιεχομένου, Χρήση ειδικών μορφών περιεχομένου
- Δομή και περιεχόμενο δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Αρχική σελίδα, Περιεχόμενο ιστοσελίδων διαδικτυακού τόπου, Δομή περιεχομένου, Διαχείριση περιεχομένου, Ορθότητα – πληρότητα – επικαιρότητα - ανανέωση περιεχομένου, Γλώσσα περιεχομένου, Μηχανή αναζήτησης, Χάρτης του τόπου, Πλοήγηση, Επικοινωνία με το φορέα
- Προσβασιμότητα: WAI, WCAG
- Πολλαπλοί διαδικτυακοί τόποι
- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και διαλειτουργικότητα
 - Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υποστήριξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών, Ηλεκτρονικές πληρωμές, Παρακολούθηση προόδου διεκπεραίωσης υποθέσεων, Εκτύπωση και τοπική αποθήκευση περιεχομένου
 - Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας: Υπηρεσίες παροχής ενημέρωσης στους χρήστες, Χώροι συζήτησης των χρηστών
 - Διαλειτουργικότητα διαδικτυακού τόπου με back-office συστήματα και άλλους διαδικτυακούς τόπους
- Αξιολόγηση περιεχομένου, ηλεκτρονικών υπηρεσιών και λειτουργίας δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- Ασφάλεια Συστημάτων & Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
 - Πολιτικές ασφάλειας
 - Πρόσβαση – Αυθεντικοποίηση
 - Μετάδοση
 - Αποθήκευση
 - Ακεραιότητα συναλλαγών
 - Διαθεσιμότητα & απόδοση συστημάτων
 - Φιλοξενία ΔΔΤ σε υποδομές ιδιωτικών φορέων
- Χρήστες δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Κατηγορίες χρηστών, Δικαιώματα χρηστών, Εγγραφή χρηστών
- Νομικά θέματα: Προσωπικά δεδομένα, Πνευματικά δικαιώματα, Όροι χρήσης – Αποκηρύξεις
- Διάδοση δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Καταχώρηση σε μηχανές αναζήτησης, Καταχώρηση σε συναφείς διαδικτυακούς τόπους, Δράσεις προώθησης του διαδικτυακού τόπου

3^η ενότητα:

Εργαλεία για την αξιολόγηση Διαδικτυακών τόπων.

Τεχνολογικά εργαλεία για τον έλεγχο θεμάτων που πραγματεύεται το Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων π.χ. W3C, WAI, μέτρηση απόδοσης, καταγεγραμμένες σύνοδοι, κλπ.

- Αξιολόγησης ποιότητας διαδικτυακών τόπων με διερευνητικές μεθόδους: Έρευνα στο περιεχόμενο, Συνεντεύξεις από αρμόδια στελέχη φορέων, και ομάδες χρηστών, διεξαγωγή έρευνας, ερωτηματολόγια,

4^η ενότητα:

Αξιολόγηση της ποιότητας διαδικτυακών τόπων

- Συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής αξιολόγησης δημόσιου διαδικτυακού τόπου. Τα παραδείγματα αυτά θα επιλεγούν έτσι ώστε να καλύπτουν την κεντρική Διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση και ανεξάρτητους φορείς του Δημοσίου.

5^η ενότητα:

Μελέτη Περιπτώσεων (Πραγματικές Εφαρμογές)

Συγκριτική Αξιολόγηση Διαδικτυακών Τόπων Δημόσιας Διοίκησης. Μελέτες περίπτωσης σπουδαστών.

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ/ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.e-gif.gov.gr: Πλαίσιο Παροχής υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα διαλειτουργικότητας.

Looking on the Web, D. GRAY, Creative Proffesional Press, 2000

Web Page Design, Sunsoft Press, M. E. MORRY & R. J. HINRICHS, Mountain View, CA, 1996

Webmaster in a Nutshell, S. SPAINBOUR & V. QUERCIA, O'Reilly, 1999

www.uie.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.usableweb.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.topsites.net - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.digits.com/top/ - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.webstyleguide.com/ - Σχεδιασμός Κόμβου Web

Automated Web Site Evaluation, Researchers' and Practitioners' Perspectives, Series: [Human-Computer Interaction Series](#), Vol. 4, Ivory, M.Y.,2004, 225 p., Hardcover, ISBN: 1-4020-1672-7

Ίδρυμα Λαμπράκη, «Οδηγός ποιότητας διαδικτυακών κόμβων πολιτιστικών οργανισμών» - χρηματοδοτούμενο από ΕΠ «Κοινωνία της πληροφορίας» στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, 2005, διαθέσιμο [online]:<http://www.infosoc.gr/meletes/>
Nielsen J., "Designing Web Usability", New Riders Publishing, 2000

Παππάκου Νεφέλη-Αριάδνη Πτυχιακή Εργασία Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Ακολούθων ΟΕΙ, 2006.

Wang R. Y., and Strong D. M., "Beyond Accuracy: What Data Quality Means to Data Consumers", Journal of Management Information Systems, No.12, April 1996, p. 5-34

Ho J., "Evaluating the WWW: A global study of commercial sites", Journal of Computer Mediated Communication, Vol.3, Iss.1, June 1997

Cockburn C., and Wilson T.D., "Business Use of the World Wide Web", Information Journal of International Management, Vol.26, No.2, p.83-102, 1996

Boon O., Hewett W.G., and Parker C.M. "Evaluating the Adoption of the Internet: A Study of an Australian Experience in Local Government", Proceedings of the 13th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 19–21 June 2000

Burgess L. and Cooper J., "MICA: A Model for Classification of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of the 12th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 7–9 June 1999

Burgess L. and Cooper, J., "Extending the Viability of MICA as a Metric for Explaining the Process of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of ICTEC 2000, Dallas, Texas, November 2000

Burgess, L., Cooper J. and Alcock, C., "The Adoption of The Web as a Marketing Tool by Regional Tourism Associations (RTA's) in Australia", Proceedings of ACIS2001, Coffs Harbour, Australia, 5-7 December 2001

Doolan B., Burgess, L., and Cooper, J., "Use of the Web for Destination Marketing in Regional Tourism", Proceedings of the 2nd We-B Conference, Perth, Australia, November, 2001

Turner C., "The information e-economy: business strategies for competing in the global age", Kogan Page, 2000, p.3

Zeithaml V.A. , Parasuraman A., and Malhotra A., "Service Quality Delivery Through Web Sites: A Critical Review of Extant Knowledge", Academy of Marketing Science Journal, Fall 2002, Vol. 30, No. 4, p. 362 – 375

Malhotra N., Birks D., "Marketing research, Prentice Hall publications", 2nd European edition, 2003

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η Ειδική Φάση Σπουδών περιλαμβάνει τόσο θεωρητική όσο και εφαρμοσμένη εκπαίδευση η οποία έχει στόχο την καλλιέργεια και ενίσχυση των γλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών της Περιφερειακής Διοίκησης. Σκοπός του μαθήματος είναι η κάλυψη ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του πνεύματος της άμιλλας και της συνεργασίας με ομαδικές δραστηριότητες, όπως είναι οι τεχνικές διαπραγματεύσεων και η επίλυση συγκρούσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική, οι Τεχνικές Σχεδιασμού, Διαχείρισης και Αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι κάποιοι από τους άξονες, τα θέματα των οποίων χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες στην ξένη γλώσσα και στοχεύουν στον ακόλουθο διττό ρόλο:

1. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας:

- με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές.
- με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών και ενημερωτικών δελτίων.
- με την εξοικείωση του σπουδαστή με βασικές έννοιες και όρους του χώρου των διοικητικών θεσμών, της περιφερειακής διοίκησης, των οικονομικών της αυτοδιοίκησης, των ευρωπαϊκών θεσμών, καθώς και της περιβαλλοντικής πολιτικής.

2. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:

- με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης.
- με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
- με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας.

Αναλυτικότερα, τα θεματικά πεδία από τα οποία καλλιεργείται τόσο ο γραπτός όσο και ο προφορικός λόγος αντλούνται από την παρακάτω θεματολογία:

1. Ορολογία Διοικητικών Θεσμών.

2. Αρμοδιότητες και Λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης.
3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
4. Τεχνικά Δελτία Έργων.
5. Ορολογία Ευρωπαϊκών Θεσμών και έννοιες Ευρωπαϊκής Πολιτικής σχετικά με τα θέματα της Περιφερειακής Ανάπτυξης.
6. Κοινοτικά προγράμματα και Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.
7. Περιβαλλοντικά Θέματα.
8. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο, τους διεθνείς διαδικτυακούς τόπους, από τις Επίσημες Εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες πηγές σχετικές με την Περιφερειακή Διοίκηση και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και διεθνή ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούν στην Περιφερειακή Διοίκηση αλλά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	
Directorate General for Regional Policy	http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_en.htm
Assembly of European Regions	http://www.aer.eu
Eurocities	http://www.eurocities.org/main.php
Conference of Peripheral Maritime Regions	http://www.crpm.org
Committee of the Regions	http://www.cor.europa.eu
Economic and Social Committee	http://eesc.europa.eu/index_en.asp
European Social Network	http://www.esn-eu.org
UN-habitat	http://www.unhabitat.org
Observatory for place management, social capital and learning regions	http://www.obs-pascal.com
Energie-cites	http://www.energie-cites.eu
Council of Europe	http://www.coe.int
Organisation for economic	http://www.oecd.org/home

cooperation and development	
European Environment Agency	http://www.eea.europa.eu
Council of European Municipalities and Regions	http://www.ccre.org
European Parliament	http://www.europarl.eu.int
Gateway to the European Union	http://europa.eu.int
Educational site with PDF lessons and videos to accompany free GIS software.	http://www.ccdmd.qc.ca/en/gis
Urban and Regional Information Systems Association	http://urisa.org
Federal Geographic Data Committee	http://www.fgdc.gov

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

I. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ – ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Στο πλαίσιο του Β' κύκλου εκπονούνται συλλογικές εργασίες (case studies) σε επιλεγμένα θέματα που αφορούν στους τομείς εξειδίκευσης, σύμφωνα με τις ευρύτερες ανάγκες και ζητήματα που καλούνται οι σπουδαστές/τριες να αντιμετωπίσουν ως μελλοντικά στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Στόχος είναι η περαιτέρω εμβάθυνση σε επιμέρους θεματικά αντικείμενα του α' κύκλου της ειδικής φάσης. Με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών/τριών κατά την παρουσίαση των εργασιών, τις συζητήσεις που επακολουθούν και κυρίως μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών επιδιώκεται η ενίσχυση του πνεύματος συνεργασίας και άμιλλας, της κουλτούρας της ομάδας εργασίας.

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Με το πέρας του α' κύκλου των μαθημάτων εξειδίκευσης ανατίθεται στους σπουδαστές / στριες η εκπόνηση συλλογικών εργασιών, τις οποίες υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια του β' κύκλου. Οι εργασίες αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο ευρύτερης μελέτης-εφαρμογής ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο πολιτικής στα πεδία εξειδίκευσης του Τμήματος.

Η εργασία που θα εκπονήσουν οι σπουδαστές/τριες θα έχει τα εξής χαρακτηριστικά

- αναφέρεται σε θέματα που απαιτούν τόσο θεωρητική ανάλυση, όσο και επιστημονική επεξεργασία και τεκμηρίωση
- εντάσσεται σε ένα ολοκληρωμένο και αυτόνομο πλαίσιο συγκρότησης και παρουσίασης στην κατεύθυνση μίας μελέτης ή έρευνας
- εκπονείται από ομάδες σπουδαστών/τριών κάτω από την επίβλεψη και ευθύνη ενός ή δύο καθηγητών

Η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- Προσδιορισμό ευρύτερων θεμάτων -κεντρικών τίτλων εργασιών- στην κατεύθυνση μιας ολοκληρωμένης μελέτης ή έρευνας, που αφορούν στους άξονες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Σπουδών και τους διδάσκοντες.
- Σχεδιασμό των επιμέρους θεμάτων που συγκροτούν την τελική μελέτη και καταμερισμός τους σε τίτλους μικρών εργασιών από τους διδάσκοντες.
- Ανάθεση από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Τμήματος σε συνεργασία με τους διδάσκοντες επί μέρους θεμάτων και τίτλων εργασιών σε ομάδες σπουδαστών.
- Οι ομάδες εργασίας αποτελούνται από τρία έως τέσσερα άτομα και πραγματοποιούν προπαρασκευαστικές συναντήσεις με τους επιβλέποντες, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προγράμματος.

- Εκπόνηση εργασιών κατά τη διάρκεια των 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης και παρακολούθηση της προετοιμασίας των εργασιών από τους διδάσκοντες, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των εργασιών.
- Παρουσίαση των εργασιών κατά τη διάρκεια του β' κύκλου, στη βάση προγράμματος παρουσιάσεων, παρουσία των διδασκόντων και του συνόλου των σπουδαστών.

ΠΔ-Σ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΣΤΗΝ Ε.Ε.

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η εργασία αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

- 1.** Περιφερειακή Πολιτική και Περιφερειακός Προγραμματισμός
- 2.** Περιφερειακές Ανισότητες – Περιφερειακή Ανάπτυξη
- 3.** Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
- 4.** Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
- 5.** Θέματα διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων

ΠΔ-Σ02: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η συλλογική εργασία αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θέματα:

1. Η περιφερειακή διοίκηση και η αυτοδιοίκηση στις χώρες μέλη της Ε.Ε.: Το Ομοσπονδιακό και το Περιφερειακό Μοντέλο Οργάνωσης.
2. Νέες μορφές διακυβέρνησης στις χώρες μέλη τις Ε.Ε.
3. Η επιχειρηματική δραστηριότητα των ΟΤΑ: Η εμπειρία της Ελλάδας και των χωρών μελών της Ε.Ε.
4. Παρουσίαση και ανάλυση ΟΤΑ και νομικών τους προσώπων : αξιολόγηση της συμβολής των ΟΤΑ σε τοπικά και περιφερειακά οικονομικά μεγέθη
5. Δημοσιονομική Αποκέντρωση: Περιφέρειες, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Τοπική Αυτοδιοίκηση.
6. Μεταφορά αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανά τομέα
7. Περιπτώσεις ελέγχου των πράξεων της Αυτοδιοίκησης από την Περιφερειακή Διοίκηση

ΠΔ-Σ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η συλλογική εργασία αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

1. Οι Βιότοποι της Ελλάδας
2. Το διοικητικό σύστημα του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα: αξιολόγηση εφαρμογής και προτάσεις αναδιάρθρωσης
3. Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης
4. Συστήματα Πληροφορικής (GIS) για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό
5. Οργάνωση Παρατηρητηρίου Χωροταξίας :
 - Γεωγραφικές Πληροφορίες-Χωροταξικοί Δείκτες
6. Προγράμματα Δράσεις για το Περιβάλλον – Η στρατηγική, διεθνής και ευρωπαϊκή, για το περιβάλλον
7. Πολιτικές αειφόρου ανάπτυξης

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΑ-Μ10: ΚΟΙΝΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει τον τρίτο τομέα της Οικονομίας, ο οποίος απαρτίζεται από συνεταιρισμούς, ταμεία αλληλοβοήθειας, ενώσεις, ιδρύματα και ΜΚΟ. Ο τρίτος τομέας συμμετέχει στην οικονομία με ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων από τις κοινωνικές υπηρεσίες, τη φροντίδα για την υγεία, την παιδεία, την κατοικία, τις έρευνες, τον πολιτισμό, τη θρησκεία μέχρι τις τοπικές πρωτοβουλίες για ανάπτυξη και απασχόληση, τα ταμεία υγείας και σύνταξης, τους αγροτικούς και αστικούς συνεταιρισμούς. Κυρίως ο τρίτος τομέας έχει αντίκτυπο σε κάθε διοικητική βαθμίδα (τοπική, εθνική, Ε.Ε.). Στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να προετοιμαστούν κατάλληλα, ώστε να γνωρίζουν τους τρόπους ανάπτυξης του κοινωνικού κεφαλαίου και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τη σχέση δημόσιου και φορέων της κοινωνίας των πολιτών

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Έννοιες και όροι: Κοινωνικής Οικονομίας – Τρίτου Τομέα
- Τοπική Ανάπτυξη και Κοινωνική Οικονομία – Ανάπτυξη Κοινωνικού Κεφαλαίου
- Η θεσμική έκφραση της κοινωνίας των πολιτών: Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, Ταμεία Αλληλοβοήθειας, Ιδρύματα, Ενώσεις κλπ.
- Ο ρόλος και η δυναμική των Μ.Κ.Ο.
- Απασχόληση και Κοινωνία Πολιτών
- Κοινωνικός Αποκλεισμός και Κοινωνία Πολιτών
- Διαφάνεια, λογοδοσία και άντληση πόρων
- Κανονιστικά Πλαίσια (εθνικά, περιφερειακά, διεθνή) και πρωτόκολλα συνεργασίας δημοσίου με τον τρίτο τομέα

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

«*Η Κοινωνία Πολιτών και οι αντίπαλοί της. Συνθήκες ελευθερίας*», ERNEST GELLNER, Εκδόσεις Παπαζήση

«*Η Κοινωνία των Πολιτών*», Γκιόργκι Φοτεφ. Εκδόσεις Φιλίστωρ

«*Η Διπλωματία της Κοινωνίας των Πολιτών*», ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΚΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΕΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ. Εκδόσεις Παπαζήση

Κείμενο του Χρήστου Φραγκονικολόπουλου με θέμα «*Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις και ελληνική εξωτερική πολιτική*», περιλαμβάνεται στην έκδοση «*Ελληνική Εξωτερική Πολιτική. Μια συνολική προσέγγιση*» του Παναγιώτη Τσάκωνα, Εκδόσεις Σιδέρης

«*Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών*», ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ. Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις

«Από την αλλαγή στον εκσυγχρονισμό - Κριτικές παρεμβάσεις», ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΖΕΛΗΣ. Εκδόσεις Θεμέλιο

«Προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας», συλλογικό (ΜΑΝΟΛΗΣ ΧΡΥΣΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΩΜΑΣ, ΝΤΕΠΗ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΑΝΤΩΝΗΣ) για το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας, Εκδόσεις Σάκκουλα.

«Διοίκηση, πολίτες και Δημοκρατία», ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠΑΝΟΥ. Εκδόσεις Παπαζήσης

«Νομιμοποίηση μέσω διαδικασίας», ΝΙΚΛΑΣ LUHMANN, Εκδόσεις Κριτική (για προχωρημένη αναζήτηση)

«Οι συνέπειες του Γατόσκυλου. Κοινωνική πολυπλοκότητα και ΜΜΕ», ΝΙΚΗΤΑΣ ΛΙΟΝΑΡΑΚΗΣ, Εκδόσεις Παπαζήση

Άρθρα

«Δημοκρατία, τεχνολογία και συμμετοχή των πολιτών», άρθρο στο Βήμα (13/7/2003) του Γιώργου Παπαδημητρίου (σας το είχα μοιράσει στη τάξη),

«Γιατί αποτυγχάνουν οι μεταρρυθμίσεις», άρθρο του Νίκου Μουζέλη στο Βήμα (29/6/2003).

«Μεταρρύθμιση και κομματικοκρατία», άρθρο του Νίκου Μουζέλη στο Βήμα (συνέχεια του προηγούμενου, σας το στέλνω με e-mail)

«Κοινωνία Πολιτών», περιοδική έκδοση της Κίνησης Πολιτών για την Παρέμβαση. Όλα τα τεύχη στον δικτυακό τόπο www.paremvassi.gr

Έντυπα

Ντοκουμέντα από την Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ στο Ντέρμπαν (2002) για τον «Ρατσισμό, τις Φυλετικές Διακρίσεις, τον Αντισημιτισμό και τις συναφείς Μισαλλοδοξίες». Έκδοση της Επιτροπής για τις ΜΚΟ του Υπ. Εξωτερικών,

Ντοκουμέντα του ΟΗΕ για το «2001. Διεθνές Έτος για τον Εθελοντή». Έκδοση Επιτροπή ΜΚΟ του Υπ. Εσωτερικών,

«Η Επιτροπή και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί. Οικοδόμηση ισχυρότερης εταιρικής σχέσης», έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που υποβλήθηκε από τον πρόεδρο Prodi και τον αντιπρόεδρο Kinnock

Euro Citizen Action Service, «A guide to European Union funding for NGOs» www.ecas.org.

Σχολιασμός του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων για τη λειτουργία του «Εθνικού Συμβουλίου Τουρισμού». Περιλαμβάνεται στον απολογισμό για το 2002. Έκδοση ΣΕΤΕ.

Διδακτορικό

Γιάννης Ιωαννίδης. Διδακτορικό με θέμα «Ο ρόλος του εθελοντικού τομέα στην πολιτιστική ανάπτυξη». Πάντειο Πανεπιστήμιο 2002 (Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου).

ΠΔ-Μ11 : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σε μια διαπραγμάτευση κάθε πλευρά επιθυμεί κάτι που τις περισσότερες φορές είναι διαφορετικό από την επιδίωξη των άλλων. Οι εμπλεκόμενοι πρέπει να φθάσουν σε συμφωνία και να καταλήξουν σε αμοιβαίες ανταλλαγές. Σκοπός του μαθήματος είναι να ενημερώσει τους σπουδαστές για τις αρχές της ανταλλαγής και να προσφέρει συμβουλές για όλη την διαδικασία της διαπραγμάτευσης, δηλαδή από την προετοιμασία των επιχειρημάτων μέχρι το κλείσιμο της συμφωνίας. Σε άμεση συνάφεια με την έννοια της διαπραγμάτευσης είναι και η διαχείριση κρίσεων. Η πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών αυξάνει τα συγκρουσιακά φαινόμενα, τα οποία απαιτούν την κατάλληλη διαχείριση για την έξοδο από την κρίση. Ο στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να αναπτύξουν δεξιότητες διαπραγμάτευσης και ειδικότερα υπό καθεστώς συγκρουσιακών καταστάσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η «διεργασία» της διαπραγμάτευσης

- Η έννοια της διαπραγμάτευσης
- Ο σύγχρονος μη γραμμικός κόσμος και η σημασία της διαπραγμάτευσης: Η πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών, η εμπλοκή ενός «πεδίου αποφάσεων» με άλλο ή άλλα πεδία, η πολλαπλότητα των νοημάτων και η αύξηση του συγκρουσιακού δυναμικού – Οι συγκρούσεις ως «υπαρξιακό» φαινόμενο / «φυσική» αναγκαιότητα και ως κοινωνικό φαινόμενο – Η δυναμική της δημιουργίας «ταυτόσημων νοημάτων» και ο ρόλος της συναίνεσης

2. Η προετοιμασία μιας διαπραγμάτευσης

- Προσδιορισμός επιδιώξεων / στόχων
- Ιεράρχηση και αξιολόγηση προτεραιοτήτων
- Καθορισμός σημείων που επιδέχονται συμβιβασμό και αυτών που δεν επιδέχονται
- Συγκέντρωση και ταξινόμηση δεδομένων – Αναζήτηση πληροφοριών
- Συγκρότηση της ομάδας διαπραγμάτευσης και κατανομή ρόλων
- Σχεδιασμός / σύνταξη της ατζέντας

3. Η διεξαγωγή μιας διαπραγμάτευσης

- Χαρακτήρες διαπραγματευτών: ο «συγχυσμένος», ο «αναποφάσιστος», ο «επιθετικός», ο «συναισθηματικός» διαπραγματευτής

- Η γλώσσα του σώματος κατά τις διαπραγματεύσεις
- Τακτικές για την αποδυνάμωση της άλλης πλευράς
- Χειρισμοί ρήξεων - Επιλογή διαμεσολαβητή
- Το κλείσιμο μιας διαπραγμάτευσης:
 - Μέθοδοι «ενθάρρυνσης» (παροχής ασφάλειας) της άλλης πλευράς
 - Επιβεβαίωση συμφωνηθέντων όρων
 - Προγραμματισμός εφαρμογής και κατανομής συμφωνηθέντων

4. Διαχείριση Κρίσεων:

- Εισαγωγή στην επικοινωνιακή διαχείριση κρίσεων
- Προληπτικός επικοινωνιακός σχεδιασμός διαχείρισης κρίσεων
- Επικοινωνιακή διαχείριση κατά τη διάρκεια της κρίσης
- Επικοινωνιακή διαχείριση μετά την κρίση
- Συλλογή και επαλήθευση πληροφοριών
- Ενημέρωση (εσωτερικών και εξωτερικών ακροατηρίων), διαμόρφωση μηνυμάτων, το μήνυμα-κλειδί και αντιμετώπιση του Τύπου σε συνθήκες κρίσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ANHOLT S., *Competitive Identity: the New Brand Management for Nations, Cities and Regions*, Palgrave Macmillan, 2007

FERNANDEZ L., MERZER M., *Jane's Crisis Communications Handbook*, 2003

FERGUSON S., *Communication Planning*, Sage, 1999

RIES A., TROUT J., *Positioning*, McGraw-Hill, 2001

TAYLOR J., *Space Race: An Inside View of the Future of Communications Planning*, Wiley, 2005

ULMER R., SELLNOW T., SEEGER M., *Effective Crisis Communications: Moving from Crisis to Opportunity*, Sage, 2006

Kennedy Gavin, *Εγχειρίδιο Διαπραγμάτευσης*, Παπασωτηρίου, 2003

Hindle Tim, *Η Τεχνική των Διαπραγματεύσεων*, Ελληνικά Γράμματα, 2001

Harvard Business Review, *Διαπραγμάτευση και Διευθέτηση Διενέξεων*, Κλειδάριθμος, 2004

Lewicki Saunders Milton, *Η Φύση των Διαπραγματεύσεων*, Κριτική, 2004

ΠΔ – Μ12: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των σπουδαστών/τριών για τις διαδικασίες κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων. Οι δημόσιες συμβάσεις αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών, όπως και την ανάθεση έργων, από μια δημόσια αρχή, όπως είναι οι εθνικές διοικητικές αρχές, η τοπική αυτοδιοίκηση ή οι οργανισμοί που εξαρτώνται από δημόσιες αρχές. Οι δημόσιες συμβάσεις θέτουν το ζήτημα του ρόλου του δημοσίου τομέα στην οικονομία και των σχέσεων που διατηρεί με τον ιδιωτικό τομέα. Ο στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να μπορούν να χειρίζονται όλες τις σχετικές διαδικασίες που συνδέονται με τις δημόσιες συμβάσεις.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Δημόσιες Συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων : Όροι και έννοιες
- Δημόσιες συμβάσεις στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της Άμυνας
- Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα
- Συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο
- Νομικό πλαίσιο. Πεδίο εφαρμογής. (Εθνικό και Κοινοτικό Δίκαιο).
- Κοινό λεξιλόγιο, cρν 2008, για τις δημόσιες συμβάσεις
- Διαδικασίες ανάθεσης, κανόνες δημοσιότητας, κριτήρια επιλογής αναδόχων, κριτήρια ανάθεσης σύμβασης, τεχνικές προδιαγραφές
- Κατάρτιση διακήρυξης - Δικαιολογητικά συμμετοχής - Ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Κριτήρια αξιολόγησης προσφορών, τεχνικές προδιαγραφές
- Συλλογικά όργανα (επιτροπές) εμπλεκόμενα στις διαδικασίες ανάθεσης
- Έλεγχος και αξιολόγηση προσφορών - Λειτουργία επιτροπών αξιολόγησης - Τεκμηρίωση πρακτικών επιτροπών
- Έκδοση αποφάσεων διαγωνισμού
- Κατακύρωση αποτελεσμάτων διαγωνισμού
- Ένδικα Μέσα - Διαχείριση ενστάσεων, προσφυγών, Αιτήσεων Ασφαλιστικών Μέτρων
- Κατάρτιση σύμβασης - Πιστοποιητικό ΕΣΡ - Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου
- Υπογραφή σύμβασης - Υποχρεώσεις δημοσιότητας σύμβασης

- Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης σύμβασης, Διαδικασίες παραλαβής
- Ηλεκτρονικές προμήθειες - Νέες τεχνικές ανάθεσης

ΙΙΙ. ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://mopadis.cieel.gr>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΠΑ-Ε03: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με το σχεδιασμό και την παρακολούθηση έργων μέσω αντίστοιχων προγραμμάτων. Με την ολοκλήρωσή του εργαστηρίου οι σπουδαστές να:

- γνωρίζουν τα μενού και τις βασικές γραμμές εργαλείων
- μπορούν να σχεδιάζουν και να καταχωρίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες,
- αντιστοιχίζουν πόρους σε εργασίες
- προβαίνουν σε συμπίεση δραστηριοτήτων και εξισορρόπηση πόρων
- γνωρίζουν τις δυνατότητες εμφάνισης των πληροφοριών του έργου
- γνωρίζουν τις δυνατότητες τεκμηρίωσης και πληροφόρησης

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Θα εφαρμοσθεί η μέθοδος της μελέτης πραγματικής περίπτωσης από το χώρο της περιφερειακής Διοίκησης, ενδεχομένως τροποποιημένης για εκπαιδευτικούς λόγους, όπου απαιτείται.

Η υλοποίηση του εργαστηρίου μπορεί ιδανικά να πραγματοποιηθεί εναλλάξ με το θεωρητικό τμήμα, χωρίς όμως να είναι απαραίτητο.

Θα χρησιμοποιηθεί το λογισμικό πακέτο Microsoft "Project", ως γενικότερα αποδεκτό, διαδεδομένο και συμβατό με τη φύση και το εύρος των έργων που θα αντιμετωπίσουν οι σπουδαστές στη Δημόσια Διοίκηση.

Η συνολική διάρκεια του εργαστηρίου είναι 12 ώρες, καθ' όλη τη διάρκεια του οποίου οι σπουδαστές θα χρησιμοποιούν τον Η/Υ με την επίβλεψη του διδάσκοντα.

- Παρουσίαση της άσκησης
- Χρήση των μενού και εργαλείων
- Δημιουργία και αποθήκευση αρχείων
- Καταχώριση και οργάνωση εργασιών
- Ρύθμιση λεπτομερειών για τις εργασίες
- Ρύθμιση λεπτομερειών πόρων
- Ρύθμιση λεπτομερειών αντιστοιχίσεων
- Παρουσίαση πληροφοριών του έργου
- Εκτύπωση πληροφοριών του έργου
- Παρακολούθηση προόδου σε σχέση με τον προγραμματισμό

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Α., *Διοίκηση – Διαχείριση Έργου*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών 1999

BURKE RORY, *Διαχείριση Έργου, Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου*, Εκδόσεις «ΚΡΙΤΙΚΗ» 2002

MICROSOFT, *Βήμα –Βήμα Ms Project 2000*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος 2003

<http://www.apm.org.uk>

<http://www.pmi.org>.

<http://www.msproject.com>

<http://www.mpug.org>

<http://www.microsoft.com/office/project>

<http://www.mous.net/>

ΠΔ-Ε04: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο εργαστήριο γίνεται μια εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Απόφασης. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η μεθοδολογία λήψης αποφάσεων δίνοντας έμφαση στη διαδικασία συλλογής, ελέγχου και μετασχηματισμού των δεδομένων αφενός και αφετέρου στην ερμηνεία των Στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS. Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με ποσοτικές μεθόδους και με πρότυπα λήψεως αποφάσεων. Επίσης, η κατανόηση των βασικών εννοιών στη λήψη αποφάσεων και η εξοικείωση με τις μεθοδολογίες στατιστικής λήψης αποφάσεων, με τις μεθοδολογίες περιγραφικής παρουσίασης δεδομένων και με τις μεθοδολογίες και τεχνικές της επαγωγικής στατιστικής και του τρόπου συμβολής τους στη λήψη αποφάσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Αποφάσεων
- Εισαγωγή στο Στατιστικό πακέτο SPSS
- Στατιστική Παρουσίαση Δεδομένων
- Στατιστική Συμπερασματολογία με χρήση του SPSS *
- Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία, Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003

Εισαγωγή στη Στατιστική Θεωρία και Ασκήσεις Κολύβα, ΜΑΧΑΙΡΑ, Εκδόσεις Ζήτη, 1999

Design and Analysis of Experiments, D. C. MONTGOMERY, Εκδόσεις John Willey & Sons, 1995

Statistics for Research, DOWDY, Shirley, 1993

Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών πακέτων, ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗΣ, Εκδόσεις Ζήτη, 1998

Simple Guide to SPSS Win 8.0 & 9.0, KIRKPATRICK, 2000

Doing Data Analysis with SPSS 10.0, CARVER, 2000

* θα γίνει συνοπτική παρουσίαση εφόσον επαρκεί ο χρόνος

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος στον β' κύκλο της Ειδικής Φάσης Σπουδών είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας, μέσω μικρών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται με:

1. στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών.
2. περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία).
3. εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του β' κύκλου της ειδικής φάσης σπουδών και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών/τριών.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές επίσημες Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων και διεθνών διαδικτυακών τόπων, τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Περιφερειακή Διοίκηση.

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,

www.ekdd.gr